

Dansk udgave

Retsforskrifter

Indhold

I Retsakter hvis offentliggørelse er obligatorisk

- ★ Rådets forordning (EØF) nr. 2434/92 af 27. juli 1992 om ændring af anden del af forordning (EØF) nr. 1612/68 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet 1

II Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk

Rådet

- ★ Rådets direktiv 92/56/EØF af 24. juni 1992 om ændring af direktiv 75/129/EØF om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger vedrørende kollektive afskedigelser . . . 3
- ★ Rådets direktiv nr. 92/57/EØF af 24. juni 1992 om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed på midlertidige eller mobile byggepladser (ottende særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) 6
- ★ Rådets direktiv nr. 92/58/EØF af 24. juni 1992 om minimumsforskrifter for signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed under arbejdet (niende særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) 23
- 92/440/EØF:
- ★ Rådets afgørelse af 24. juni 1992 om tilrettelæggelse af Det Europæiske År for Ældre og for Solidaritet mellem Generationerne (1993) 43

Indhold (fortsat)

92/441/EØF:

- ★ Rådets henstilling af 24. juni 1992 om fælles kriterier i forbindelse med sikring af tilstrækkelige indtægter og ydelser fra socialbeskyttelsesordninger 46

92/442/EØF:

- ★ Rådets henstilling af 27. juli 1992 om overensstemmelse mellem målene og politikken for social beskyttelse 49

92/443/EØF:

- ★ Rådets henstilling af 27. juli 1992 om fremme af lønmodtagernes andel i overskud og virksomhedens resultater (herunder besiddelse af kapitalandele) 53

I

(Retsakter hvis offentliggørelse er obligatorisk)

RÅDETS FORORDNING (EØF) Nr. 2434/92

af 27. juli 1992

om ændring af anden del af forordning (EØF) nr. 1612/68 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 49,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

i samarbejde med Europa-Parlamentet ⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

Arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet er en fundamental ret, som følger af Traktaten;

for at gøre den frie bevægelighed for arbejdstagere, der er statsborgere i en medlemsstat, effektiv, er det nødvendigt at styrke den i forordning (EØF) nr. 1612/68 ⁽⁴⁾ omhandlede mekanisme til udligning af tilbud og ansøgninger om beskæftigelse;

princippet om ligestilling af arbejdstagere i Fællesskabet indebærer, at alle medlemsstats statsborgere faktisk og retligt har samme fortrinsret på arbejdsmarkedet som den enkelte medlemsstats statsborgere; denne ligestilling kommer til udtryk gennem udligningsmekanismen for tilbud og ansøgninger om beskæftigelse;

Fællesskabets arbejdsmarked skal gøres så gennemsigtigt som muligt, navnlig for at fastslå hvilke tilbud og ansøgninger om beskæftigelse der er omfattet af Fællesskabets udligningsordning —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

Forordning (EØF) nr. 1612/68 ændres således:

- 1) Vedrører ikke den danske tekst.
- 2) I artikel 14 foretages følgende ændringer:
 - i stk. 1 udgår ordene »opdelt på geografiske områder og fag«
 - stk. 2 affattes således:

»2. Kommissionen fastsætter under størst mulig hensyntagen til udtalelsen fra Det Faglige Udvalg, hvorledes de i stk. 1 nævnte oplysninger skal udformes.«
 - i stk. 3, første punktum, ændres ordene »i overensstemmelse med de af Kommissionen i samarbejde med Det Faglige Udvalg fastsatte fremgangsmåder« til »i overensstemmelse med de fremgangsmåder, Kommissionen har fastsat under størst mulig hensyntagen til Det Faglige Udvalgs udtalelse«
 - vedrører ikke den danske tekst.

- 3) Artikel 15 affattes således:

»Artikel 15

1. Hver medlemsstats særlige kontor sender regelmæssigt de øvrige medlemsstats særlige kontorer og Det Europæiske Koordineringsbureau:

- a) de beskæftigelsestilbud, der eventuelt kan udnyttes af andre medlemsstats statsborgere
- b) de tilbud om beskæftigelse, der henvender sig til lande uden for Fællesskabet
- c) de ansøgninger om beskæftigelse, der er indgivet af personer, der udtrykkeligt har erklæret, at de ønsker at arbejde i en anden medlemsstat
- d) oplysninger opdelt på geografiske områder og fag om de beskæftigelsessøgende, der har erklæret, at de faktisk er villige til at tage arbejde i en anden medlemsstat.

⁽¹⁾ EFT nr. C 254 af 28. 9. 1991, s. 9, og EFT nr. C 107 af 28. 4. 1992, s. 10.

⁽²⁾ EFT nr. C 94 af 13. 4. 1992, s. 202, og afgørelse af 8. juli 1992 (endnu ikke offentliggjort i Tidende).

⁽³⁾ EFT nr. C 40 af 17. 2. 1992, s. 1.

⁽⁴⁾ EFT nr. L 257 af 19. 10. 1968, s. 2. Forordningen er senest ændret ved forordning (EØF) nr. 312/76 (EFT nr. L 39 af 14. 2. 1976, s. 2).

Hver medlemsstats særlige kontor videresender snarest muligt disse oplysninger til de relevante kontorer under arbejdsmarkedsmyndighederne.

2. De tilbud og ansøgninger om beskæftigelse, der er nævnt i stk. 1, formidles efter et ensartet system, der er udarbejdet af Det Europæiske Koordineringsbureau i samarbejde med Det Faglige Udvalg.

Om nødvendigt kan Det Europæiske Koordineringsbureau tilpasse dette system i samarbejde med Det Faglige Udvalg.«

4) Artikel 16 affattes således:

»Artikel 16

1. Ethvert tilbud om beskæftigelse i henhold til artikel 15, der er rettet til arbejdsmarkedsmyndighederne i en medlemsstat, skal videregives og behandles af de kompetente arbejdsmarkedsmyndigheder i de øvrige berørte medlemsstater.

Disse myndigheder sender præcise og relevante ansøgninger til førstnævnte medlemsstat.

2. De i artikel 15, stk. 1, litra c), nævnte ansøgninger om beskæftigelse skal besvares af de berørte medlemsstaters myndigheder inden for en rimelig frist, som ikke kan være længere end en måned.

3. Arbejdsmarkedsmyndighederne skal yde arbejdstagere, der er statsborgere i andre medlemsstater, den samme fortrinsret som den, der ved passende foranstaltninger ydes nationale arbejdstagere i forhold til ikke-medlemsstaters statsborgere.«

5) I artikel 17, stk. 1, foretages følgende ændringer:

- vedrører ikke den danske tekst
- i litra a), nr. i), ændres ordet »oversigter« til »meddelelser«
- litra b) affattes således:
 - »b) udveksler de lokalt ansvarlige kontorer i grænseområder mellem to eller flere medlemsstater regelmæssigt oplysninger om tilbud og ansøgninger om beskæftigelse inden for deres område, og foretager direkte formidling og udligning

af disse på samme måde som med kontorerne under arbejdsmarkedsmyndighederne i deres eget land.

Om nødvendigt etablerer de lokalt ansvarlige kontorer i grænseområder endvidere samarbejds- og servicestrukturer med henblik på at kunne tilbyde:

- brugerne flest mulige praktiske oplysninger om de forskellige aspekter af den fri bevægelighed, og
- arbejdsmarkedets organisationer, velfærdstjenester (bl.a. offentlige, private og almennyttige) og alle de berørte institutioner en række samordnede foranstaltninger vedrørende fri bevægelighed«.

6) I artikel 19 foretages følgende ændringer:

- stk. 1 affattes således:

»1. På grundlag af en beretning fra Kommissionen udarbejdet ved hjælp af de oplysninger, der er indsendt af medlemsstaterne, analyserer disse mindst en gang årligt sammen med Kommissionen resultaterne af Fællesskabets ordninger vedrørende tilbud og ansøgninger om beskæftigelse.«

- følgende stykke indsættes:

»3. Kommissionen sender hvert andet år Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg en beretning om gennemførelsen af denne forordnings anden del, hvori der gøres rede for indhentede oplysninger og for data fra gennemførte undersøgelser og desuden for alle relevante forhold vedrørende udviklingen på Fællesskabets arbejdsmarked.«

7) Artikel 20 udgår.

8) Bilaget udgår.

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 27. juli 1992.

På Rådets vegne
N. LAMONT
Formand

II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

RÅDET

RÅDETS DIREKTIV 92/56/EØF

af 24. juni 1992

om ændring af direktiv 75/129/EØF om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger vedrørende kollektive afskedigelser

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 100,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

I fællesskabspagten om arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder, der blev vedtaget på Det Europæiske Råds samling i Strasbourg den 9. december 1989 af stats- eller regeringscheferne for elleve medlemsstater, anføres det bl.a. i punkt 7, første afsnit, første punktum, punkt 7, andet afsnit, punkt 17, første afsnit, og punkt 18, tredje led:

»7. Etableringen af det indre marked skal føre til en forbedring af arbejdstagernes leve- og arbejdsvilkår inden for Det Europæiske Fællesskab (. . .).

Denne forbedring skal desuden om fornødent indebære en udvikling af visse aspekter af arbejdsmarkedslovgivningen, såsom procedurerne ved kollektiv afskedigelse og i forbindelse med konkurs.

17. Informationen og høringen af arbejdstagerne samt disses medindflydelse skal udbygges på passende vis under hensyntagen til gældende praksis i de forskellige medlemsstater.

(. . .)

18. Denne information, høring og medindflydelse skal gennemføres i god tid, især i følgende tilfælde:

(— . . .)

(— . . .)

— i forbindelse med kollektive afskedigelser

(— . . .)«;

ved beregningen af det antal afskedigelser, der er fastsat i definitionen af kollektive afskedigelser i Rådets direktiv 75/129/EØF af 17. februar 1975 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger vedrørende kollektive afskedigelser ⁽⁴⁾, bør andre former for opsigelse af arbejdskontrakten, der finder sted på arbejdsgiverens initiativ, sidestilles med afskedigelser, såfremt antallet af afskedigelser udgør mindst fem;

direktiv 75/129/EØF bør i princippet ligeledes finde anvendelse på kollektive afskedigelser, der skyldes, at en virksomheds aktiviteter standses som følge af en retsafgørelse;

medlemsstaterne bør kunne give arbejdstagernes repræsentanter mulighed for at anmode om ekspertbistand som følge af den teknisk komplicerede karakter af de spørgsmål, som informationen og høringen kan vedrøre;

⁽¹⁾ EFT nr. C 310 af 30. 11. 1991, s. 5, og EFT nr. C 117 af 8. 5. 1982, s. 10.

⁽²⁾ EFT nr. C 94 af 13. 4. 1992, s. 157.

⁽³⁾ EFT nr. C 79 af 30. 3. 1992, s. 12.

⁽⁴⁾ EFT nr. L 48 af 22. 2. 1975, s. 29.

bestemmelserne i direktiv 75/129/EØF bør præciseres og suppleres for så vidt angår arbejdsgivernes pligt til at informere og høre arbejdstagernes repræsentanter;

det bør sikres, at arbejdsgivernes forpligtelser med hensyn til information, høring og underretning gælder, uanset om beslutningen om kollektive afskedigelser træffes af arbejdsgiveren eller af en virksomhed med bestemmende indflydelse, som arbejdsgiveren er en del af;

medlemsstaterne bør sikre, at arbejdstagernes repræsentanter og/eller arbejdstagerne har adgang til administrative og/eller retslige procedurer, der gør det muligt at sikre overholdelsen af forpligtelserne i direktiv 75/129/EØF —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Direktiv 75/129/EØF ændres således:

1) Artikel 1 ændres således:

a) i stk. 1 indsættes efter litra b) følgende afsnit:

»Ved beregningen af antallet af afskedigelser efter første afsnit, litra a), sidestilles hermed opsigelser af arbejdskontrakter, som foretages af en arbejdsgiver af en eller flere grunde, som ikke kan tilregnes arbejdstageren selv, forudsat at antallet af afskedigelser udgør mindst fem.«

b) stk. 2, litra d), udgår.

2) Afdeling II affattes således:

»AFDELING II

Information og konsultation

Artikel 2

1. Når arbejdsgiveren påtænker at foretage kollektive afskedigelser, er vedkommende forpligtet til i tilstrækkelig god tid at indlede konsultationer med arbejdstagernes repræsentanter med henblik på at nå frem til en aftale.

2. Konsultationerne skal i det mindste dreje sig om mulighederne for at undgå eller begrænse de kollektive afskedigelser samt for at afbøde følgerne af disse ved hjælp af sociale ledsageforanstaltninger, der navnlig tager sigte på støtte til omplacering eller omskoling af de afskedigede arbejdstagere.

Medlemsstaterne kan bestemme, at arbejdstagernes repræsentanter kan anmode om bistand fra eksperter i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis.

3. For at gøre det muligt for arbejdstagernes repræsentanter at fremsætte konstruktive forslag er arbejdsgiveren forpligtet til i tilstrækkelig god tid under konsultationerne:

- a) at give dem alle relevante oplysninger, og
- b) under alle omstændigheder at give dem skriftlig meddelelse om følgende:
 - i) årsagerne til de påtænkte afskedigelser
 - ii) hvor mange arbejdstagere der skal afskediges, og hvilke kategorier de tilhører
 - iii) hvor mange arbejdstagere der normalt beskæftiges, og hvilke kategorier de tilhører
 - iv) i hvilket tidsrum de påtænkte afskedigelser skal finde sted
 - v) hvilke kriterier der tænkes anvendt til at udvælge de arbejdstagere, der skal afskediges, for så vidt det ifølge national lovgivning og/eller praksis er arbejdsgiveren, der har beføjelse hertil
 - vi) efter hvilken metode en eventuel afskedigelsesgodtgørelse tænkes beregnet, når der er tale om en anden godtgørelse end den, der er fastsat i national lovgivning og/eller praksis.

Arbejdsgiveren er forpligtet til at sende en genpart af i det mindste den i første afsnit, litra b), nr. i) til v), nævnte skriftlige meddelelse til den kompetente offentlige myndighed.

4. De forpligtelser, der er fastsat i stk. 1, 2, og 3, finder anvendelse, uanset om beslutningen om kollektive afskedigelser træffes af arbejdsgiveren eller af en virksomhed med bestemmende indflydelse, som arbejdsgiveren er en del af.

Når der fremsættes påstand om brud på kravene om information, høring og underretning efter dette direktiv, kan arbejdsgiveren ikke gøre gældende, at den virksomhed, der har truffet beslutning om de kollektive afskedigelser, ikke har givet ham den nødvendige information.«

3) I artikel 3, stk. 1, indsættes som andet afsnit:

»Medlemsstaterne kan dog fastsætte, at arbejdsgiveren i tilfælde af påtænkte kollektive afskedigelser, der skyldes standsning af en virksomheds aktiviteter som følge af en retsafgørelse, ikke skal give den kompetente offentlige myndighed skriftlig meddelelse, medmindre denne anmoder herom.«

4) I artikel 4 indsættes følgende stykke:

»4. Medlemsstaterne er ikke forpligtet til at anvende denne artikel på kollektive afskedigelser, der skyldes standsning af en virksomheds aktiviteter som følge af en retsafgørelse.«

5) I slutningen af artikel 5 indsættes følgende sætningsled:

»eller at tillade eller fremme anvendelsen af overenskomstmæssige bestemmelser, der er mere gunstige for arbejdstagerne.«

6) Efter artikel 5 indsættes følgende artikel:

»Artikel 5a

Medlemsstaterne sikrer, at arbejdstagernes repræsentanter og/eller arbejdstagerne har adgang til administrative og/eller retslige procedurer, der gør det muligt at sikre overholdelsen af de forpligtelser, der er fastsat i dette direktiv.«

Artikel 2

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest to år efter dets vedtagelse eller sikrer senest på denne dato, at arbejdsmarkedets parter gennem overenskomster fastsætter de nødvendige bestemmelser, idet medlemsstaterne skal træffe alle nødvendige foranstaltninger, for at de til enhver tid kan garantere de med dette direktiv tilstræbte resultater.

De underretter straks Kommissionen herom.

2. Når medlemsstaterne vedtager de i stk. 1 nævnte love og administrative bestemmelser, skal de indeholde en henvisning til dette direktiv, eller de skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for denne henvisning fastsættes af medlemsstaterne.

3. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsforskrifter, som de har udstedt eller udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 3

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Luxembourg, den 24. juni 1992.

På Rådets vegne

José da SILVA PENEDA

Formand

RÅDETS DIREKTIV 92/57/EØF

af 24. juni 1992

om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed på midlertidige eller mobile byggepladser (ottende særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 118 A,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾, fremsat efter høring af Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen,

i samarbejde med Europa-Parlamentet ⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

I henhold til Traktatens artikel 118 A skal Rådet ved udstedelse af direktiver vedtage minimumsforskrifter med henblik på at forbedre navnlig arbejdsmiljøet for at sikre et højere niveau for beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed;

i henhold til nævnte artikel skal det i disse direktiver undgås, at der pålægges administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder;

Kommissionens meddelelse om dens program for sikkerhed, hygiejne og sundhed på arbejdspladsen ⁽⁴⁾ omhandler vedtagelse af et direktiv med henblik på at sikre arbejdstagernes sikkerhed og sundhed på midlertidige eller mobile byggepladser;

Rådet har i sin resolution af 21. december 1987 om sikkerhed, hygiejne og sundhed på arbejdspladsen ⁽⁵⁾ taget til efterretning, at Kommissionen i nær fremtid agter at forelægge det minimumsforskrifter for midlertidige eller mobile byggepladser;

midlertidige eller mobile byggepladser er et aktivitetsområde, hvor arbejdstagerne udsættes for særligt store risici;

uhensigtsmæssige arkitektoniske valg og/eller utilstrækkelig organisation eller dårlig planlægning af arbejdet under

udarbejdelsen af byggeprojektet har spillet en rolle i over halvdelen af arbejdsulykkerne på byggepladser i Fællesskabet;

de myndigheder i medlemsstaterne, som er kompetente på området sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen, skal, inden arbejdet påbegyndes, oplyses om udførelsen af arbejder over en vis størrelse;

ved opførelsen af et bygværk kan manglende koordination, navnlig på grund af forskellige virksomheders samtidige eller på hinanden følgende tilstedeværelse på den samme midlertidige eller mobile byggeplads, medføre et øget antal arbejdsulykker;

en forbedret koordinering mellem de forskellige parter allerede under udarbejdelsen af byggeprojektet, men også i opførelsesfasen, er derfor nødvendig;

overholdelse af de minimumsforskrifter, der kan sikre et højere sikkerheds- og sundhedsniveau på midlertidige eller mobile byggepladser, er bydende nødvendig for varetagelsen af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed;

selvstændige og arbejdsgivere kan, når de selv udøver en erhvervsmæssig aktivitet på en midlertidig eller mobil byggeplads, alene ved deres aktiviteter bringe arbejdstagernes sikkerhed og sundhed i fare;

der er derfor grund til at udvide visse relevante bestemmelser i Rådets direktiv 89/655/EØF af 30. november 1989 om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes brug af arbejdsudstyr under arbejdet (andet særdirektiv) ⁽⁶⁾ og Rådets direktiv 89/656/EØF af 30. november 1989 om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes brug af personlige værnemidler under arbejdet (tredje særdirektiv) ⁽⁷⁾ til også at omfatte selvstændige og arbejdsgivere, når de selv udøver en erhvervsmæssig aktivitet på byggepladsen;

nærværende direktiv er et særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om

⁽¹⁾ EFT nr. C 213 af 28. 8. 1990, s. 2, og EFT nr. C 112 af 27. 4. 1991, s. 4.

⁽²⁾ EFT nr. C 78 af 18. 3. 1990, s. 172, og EFT nr. C 150 af 15. 6. 1992.

⁽³⁾ EFT nr. C 120 af 6. 5. 1991, s. 24.

⁽⁴⁾ EFT nr. C 28 af 3. 2. 1988, s. 3.

⁽⁵⁾ EFT nr. C 28 af 3. 2. 1988, s. 1.

⁽⁶⁾ EFT nr. L 393 af 30. 12. 1989, s. 13.

⁽⁷⁾ EFT nr. L 393 af 30. 12. 1989, s. 18.

iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdsta-
gernes sikkerhed og sundhed under arbejdet ⁽¹⁾; bestemmel-
serne i nævnte direktiv finder derfor i fuldt omfang anven-
delse på spørgsmål vedrørende midlertidige eller mobile
byggepladser, dog kun for så vidt der ikke er fastsat strengere
og/eller mere specifikke bestemmelser i nærværende direk-
tiv;

nærværende direktiv udgør et konkret led i gennemførelsen
af den sociale dimension inden for det indre marked, navnlig
for så vidt angår det område, som er omfattet af Rådets
direktiv 89/106/EØF af 21. december 1988 om indbyrdes
tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative
bestemmelser om byggevarer ⁽²⁾, og det område, som er
omfattet af Rådets direktiv 89/440/EØF af 18. juli 1989 om
ændring af direktiv 71/305/EØF om samordning af frem-
gangsmåderne med hensyn til indgåelse af offentlige bygge-
og anlægskontrakter ⁽³⁾;

i henhold til Rådets afgørelse 74/325/EØF ⁽⁴⁾, senest
ændret ved tiltrædelsesakten fra 1985, skal Kommissionen
høre Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og
Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen med henblik på
udarbejdelsen af forslag på dette område —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Formål

1. Ved dette direktiv, som er ottende særdirektiv i
henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF, fast-
sættes der minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i
forbindelse med midlertidige eller mobile byggepladser som
defineret i artikel 2, litra a).

2. Dette direktiv gælder ikke for boring og udvinding i
udvindingsindustrien som defineret i artikel 1, stk. 2, i
Rådets afgørelse 74/326/EØF af 27. juni 1974 om udvidelse
af kompetencen for Det Stående Udvalg for Bedriftssikker-
hed og Sundhedsbeskyttelse inden for Stenkulminedriften til
alle mineraludvindende virksomheder ⁽⁵⁾.

3. Bestemmelserne i direktiv 89/391/EØF finder i fuld
udstrækning anvendelse på hele det i stk. 1 nævnte område,
dog med forbehold af strengere og/eller mere specifikke
bestemmelser i nærværende direktiv.

⁽¹⁾ EFT nr. L 183 af 29. 6. 1989, s. 1.

⁽²⁾ EFT nr. L 40 af 11. 2. 1989, s. 12.

⁽³⁾ EFT nr. L 210 af 21. 7. 1989, s. 1. Direktivet er ændret ved
Kommissionens beslutning 90/380/EØF (EFT nr. L 187 af 19.
7. 1990, s. 55).

⁽⁴⁾ EFT nr. L 185 af 9. 7. 1974, s. 15. Afgørelsen er senest ændret
ved tiltrædelsesakten fra 1985.

⁽⁵⁾ EFT nr. L 185 af 9. 7. 1974, s. 18.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- a) »midlertidige eller mobile byggepladser« (i det følgende
benævnt »byggepladser«), enhver byggeplads, hvor der
udføres bygge- eller anlægsarbejder, for hvilke en
ikke-udtømmende liste findes i bilag I
- b) »bygherre«, enhver fysisk eller juridisk person for hvem
bygværket opføres
- c) »den projekterende (byggeleder)«, enhver fysisk eller
juridisk person, som står for projektering og/eller opfø-
relse og/eller kontrol med opførelsen af bygværket på
bygherrens vegne
- d) »selvstændig«, enhver person, bortset fra de i artikel 3,
litra a) og b), i direktiv 89/391/EØF nævnte personer,
hvis erhvervsmæssige aktivitet bidrager til opførelsen af
bygværket
- e) »koordinator for sikkerhed og sundhed under udarbej-
delsen af byggeprojektet«, enhver fysisk eller juridisk
person, som bygherren og/eller den projekterende (byg-
gelederen) har pålagt udførelsen af opgaverne i artikel 5
under udarbejdelsen af byggeprojektet
- f) »koordinator for sikkerhed og sundhed under opførelsen
af bygværket«, enhver fysisk eller juridisk person, som
bygherren og/eller den projekterende (byggelederen) har
pålagt udførelsen af opgaverne i artikel 6 under opførelse
af bygværket.

Artikel 3

Koordinatorer — Plan for sikkerhed og sundhed — For- håndsmeddelelse

1. Bygherren eller den projekterende (byggelederen)
udpeger en eller flere koordinatorer for sikkerhed og sundhed
som defineret i artikel 2, litra e) og f), for byggepladser, hvor
flere virksomheder er til stede.

2. Bygherren eller den projekterende (byggelederen) sør-
ger for, at der inden oprettelsen af en byggeplads opstilles en
plan for sikkerhed og sundhed i overensstemmelse med
artikel 5, litra b).

Medlemsstaterne kan efter høring af arbejdsmarkedets par-
ter fravige bestemmelserne i første afsnit, medmindre der er
tale om arbejder, som indebærer særlige risici, jf. bilag II.

3. Når der er tale om en byggeplads:

- hvor arbejdets forventede varighed overstiger 30 arbejdsdage, og hvor mindst 20 arbejdstagere er beskæftiget samtidig, eller
- hvor den formodede arbejdsmængde overstiger 500 manddage

indsender bygherren eller den projekterende (byggelederen), inden arbejdet påbegyndes, en forhåndsmeddelelse, som er udarbejdet i overensstemmelse med bilag II, til de kompetente myndigheder.

Forhåndsmeddelelsen skal opsættes et synligt sted på byggepladsen og om nødvendigt ajourføres.

Artikel 4**Udarbejdelse af byggeprojektet: almindelige principper**

I forbindelse med projektering, undersøgelse og udarbejdelse af byggeprojektet skal den projekterende (byggelederen) og i givet fald bygherren tage hensyn til de generelle principper for forebyggelse på området sikkerhed og sundhed, som er omhandlet i direktiv 89/391/EØF, navnlig:

- i forbindelse med arkitektoniske, tekniske og/eller organisatoriske valg med henblik på at planlægge de forskellige arbejder eller arbejdsfaser, som skal udføres samtidigt eller efter hinanden
- i forbindelse med vurdering af den periode, som skal afsættes til udførelse af de forskellige arbejder eller arbejdsfaser.

Når det viser sig nødvendigt, tages der ligeledes hensyn til alle sikkerheds- og sundhedsplaner og alle journaler, der er udarbejdet i henhold til artikel 5, litra b) eller c), eller tilpasset i henhold til artikel 6, litra c).

Artikel 5**Udarbejdelse af byggeprojektet: koordinatorernes opgaver**

Den eller de koordinatore for sikkerhed og sundhed under udarbejdelsen af byggeprojektet, som er udpeget i henhold til artikel 3, stk. 1:

- a) koordinerer gennemførelsen af bestemmelserne i artikel 4
- b) udarbejder eller lader udarbejde en sikkerheds- og sundhedsplan, hvori er fastsat de bestemmelser, som skal anvendes på den pågældende byggeplads, i givet fald under hensyntagen til den virksomhed, der skal udføres på stedet; denne plan skal desuden indeholde specifikke foranstaltninger vedrørende arbejde, som hører ind under en eller flere af kategorierne i bilag II
- c) udarbejder en journal, som er tilpasset bygværkets karakteristika, og som indeholder en liste over de emner

vedrørende sikkerhed og sundhed, der bør tages hensyn til i forbindelse med eventuelle fremtidige arbejder.

Artikel 6**Bygværkets opførelse: koordinatorernes opgaver**

Den eller de koordinatore for sikkerhed og sundhed under opførelsen af bygværket, som er udpeget i henhold til artikel 3, stk. 1:

- a) koordinerer gennemførelsen af de generelle principper for forebyggelse og sikkerhed:
 - i forbindelse med de tekniske og/eller organisatoriske valg med henblik på at planlægge de forskellige arbejder eller arbejdsfaser, som skal udføres samtidigt eller efter hinanden
 - i forbindelse med vurdering af den periode, der skal afsættes til udførelse af de forskellige arbejder eller arbejdsfaser
- b) koordinerer gennemførelsen af de relevante bestemmelser, således at det sikres, at arbejdsgiverne og, hvis det er nødvendigt for at beskytte arbejdstagerne, de selvstændige:
 - anvender de i artikel 8 omhandlede principper på en sammenhængende måde
 - anvender den i artikel 5, litra b), omhandlede sikkerheds- og sundhedsplan, når det er påkrævet
- c) foretager eller lader foretage eventuelle tilpasninger af den i artikel 5, litra b), omhandlede sikkerheds- og sundhedsplan og den i artikel 5, litra c), omhandlede journal, efterhånden som arbejdet skrider frem, og eventuelle ændringer foretages
- d) tilrettelægger samarbejdet mellem arbejdsgiverne, herunder arbejdsgivere, der efterfølger hinanden på byggepladsen, og koordineringen af de aktiviteter, der har til formål at beskytte arbejdstagerne og forebygge ulykker og sundhedsskadelige erhvervsrisici, samt den gensidige information som omhandlet i artikel 6, stk. 4, i direktiv 89/391/EØF, idet de selvstændige i givet fald inddrages heri
- e) koordinerer kontrollen med, at arbejdsprocesserne gennemføres efter forskrifterne
- f) træffer de nødvendige foranstaltninger til, at kun beføjede personer får adgang til byggepladsen.

Artikel 7**Bygherrenes, de projekterendes (byggeledernes) og arbejdsgivernes ansvar**

- 1. Selv om en bygherre eller en projekterende (byggeleder) har udpeget en eller flere koordinatore til at udføre de i

artikel 5 og 6 omhandlede opgaver, fritager det ham ikke for hans ansvar på det pågældende område.

2. Gennemførelsen af artikel 5 og 6 samt stk. 1 i nærværende artikel anfægter ikke princippet om arbejdsgivernes ansvar som fastsat ved direktiv 89/391/EØF.

Artikel 8

Gennemførelse af artikel 6 i direktiv 89/391/EØF

Under opførelsen af bygværket følges de i artikel 6 i direktiv 89/391/EØF nævnte principper, navnlig for så vidt angår:

- a) opretholdelse af orden og tilfredsstillende hygiejniske forhold på byggepladsen
- b) valg af placering af arbejdspladserne, idet der tages hensyn til adgangsforholdene til disse arbejdspladser og til færdselsveje eller -områder på byggepladsen
- c) retningslinjerne for håndtering af forskellige bygningsmaterialer
- d) vedligeholdelse, kontrol før idriftsættelse og regelmæssig kontrol med installationerne og anordningerne med henblik på at fjerne defekter, som kan påvirke arbejdstagernes sikkerhed og sundhed
- e) afgrænsning og indretning af områder til oplagring og opbevaring af materialer, navnlig hvis det drejer sig om farlige stoffer eller produkter
- f) retningslinjerne for fjernelse af farlige affaldsstoffer
- g) oplagring og fjernelse eller bortledning af affald og murbrokker
- h) tilpasning af den faktiske tid, som skal anvendes på de forskellige typer arbejde eller arbejdsfaser, efterhånden som arbejdet på byggepladsen skrider frem.
- i) samarbejdet mellem arbejdsgivere og selvstændige
- j) samspillet med den virksomhed, der foregår på det sted, inden for hvilket eller i nærheden af hvilket byggepladsen befinder sig.

Artikel 9

Arbejdsgivernes forpligtelser

Med henblik på under de forhold, som er omhandlet i artikel 6 og 7, at garantere sikkerheden og sundheden på byggepladsen skal arbejdsgiverne:

- a) navnlig ved gennemførelsen af artikel 8 træffe foranstaltninger, som er i overensstemmelse med de i bilag IV anførte minimumsforskrifter

- b) tage hensyn til anvisninger fra koordinatoren/koordinatorerne for sikkerhed og sundhed.

Artikel 10

Andre persongrupper forpligtelser

1. Med henblik på at garantere sikkerheden og sundheden på byggepladsen skal selvstændige:

- a) med de nødvendige tilpasninger opfylde bestemmelserne i navnlig:
 - i) artikel 6, stk. 4, og artikel 13 i direktiv 89/391/EØF samt artikel 8 i og bilag IV til nærværende direktiv
 - ii) artikel 4 i direktiv 89/655/EØF samt de relevante bestemmelser i bilaget dertil
 - iii) artikel 3, artikel 4, stk. 1 til 4 og stk. 9, og artikel 5 i direktiv 89/656/EØF
- b) tage hensyn til anvisninger fra koordinatoren/koordinatorerne for sikkerhed og sundhed.

2. Med henblik på at garantere sikkerheden og sundheden på byggepladsen skal arbejdsgiverne, når de selv udøver en erhvervsmæssig aktivitet på byggepladsen:

- a) med de nødvendige tilpasninger opfylde bestemmelserne i navnlig:
 - i) artikel 13 i direktiv 89/391/EØF
 - ii) artikel 4 i direktiv 89/655/EØF samt de relevante bestemmelser i bilaget dertil
 - iii) artikel 3, artikel 4, stk. 1 til 4 og stk. 9, og artikel 5 i direktiv 89/656/EØF
- b) tage hensyn til anvisninger fra koordinatoren/koordinatorerne for sikkerhed og sundhed.

Artikel 11

Underretning af arbejdstagerne

1. Med forbehold af artikel 10 i direktiv 89/391/EØF underrettes arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter om alle de foranstaltninger, som skal træffes vedrørende deres sikkerhed og sundhed på byggepladsen.

2. Oplysningerne skal være forståelige for de berørte arbejdstagere.

Artikel 12

Høring og arbejdstagerdeltagelse

Høring og deltagelse af arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter i forbindelse med de områder, som er omfattet af artikel 6, 8 og 9 i nærværende direktiv, skal ske i overens-

stemmelse med artikel 11 i direktiv 89/391/EØF, idet der, hver gang det viser sig nødvendigt, og under hensyntagen til risikograden og byggepladsens størrelse, skal foretages en hensigtsmæssig koordinering mellem arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter i de virksomheder, der udfører arbejde på arbejdsstedet.

Artikel 13

Ændring af bilagene

1. Ændringer af bilag I, II og III vedtages af Rådet efter fremgangsmåden i Traktatens artikel 118 A.

2. Rent tekniske tilpasninger af bilag IV som følge af:

- vedtagelse af direktiver om teknisk harmonisering og standardisering vedrørende midlertidige eller mobile byggepladser, og/eller
- tekniske fremskridt, udviklingen inden for internationale bestemmelser og specifikationer samt indvundne erfaringer vedrørende midlertidige eller mobile byggepladser

vedtages efter fremgangsmåden i artikel 17 i direktiv 89/391/EØF.

Artikel 14

Afsluttende bestemmelser

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 31. december 1993.

De underretter straks Kommissionen herom.

2. Når medlemsstaterne vedtager disse love og administrative bestemmelser, henvises der deri til dette direktiv, eller de ledsages ved offentliggørelsen af en sådan henvisning. De nærmere regler for denne henvisning fastsættes af medlemsstaterne.

3. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsakter, som de allerede har udstedt, eller som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

4. Medlemsstaterne forelægger hvert fjerde år Kommissionen en rapport om den praktiske gennemførelse af bestemmelserne i dette direktiv med anførelse af de af arbejdsmarkedets parter fremførte synspunkter.

Kommissionen underretter Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg samt Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen herom.

5. Kommissionen forelægger regelmæssigt Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport om gennemførelsen af dette direktiv under hensyntagen til stk. 1, 2, 3 og 4.

Artikel 15

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Luxembourg, den 24. juni 1992.

På Rådets vegne

José da SILVA PENEDA

Formand

BILAG I**IKKE-UDTØMMENDE LISTE OVER BYGGE- OG ANLÆGSARBEJDER OMHANDLET I DIREKTIVETS
ARTIKEL 2, LITRA a)**

1. Udgravning	8. Istandsættelse
2. Jordarbejder	9. Demontering
3. Byggeri	10. Nedrivning
4. Montering og demontering af præfabrikerede elementer	11. Løbende vedligeholdelse
5. Indretning eller installering af udstyr	12. Periodisk vedligeholdelse — Malerarbejde og rengøring
6. Modernisering	13. Sanering
7. Renovering	

BILAG II**IKKE-UDTØMMENDE LISTE OVER ARBEJDE, SOM INDEBÆRER SÆRLIGE RISICI FOR ARBEJDS-
TAGERNES SIKKERHED OG SUNDHED, OMHANDLET I DIREKTIVETS ARTIKEL 3, STK. 2, ANDET
AFSNIT**

1. Arbejde, der udsætter arbejdstagerne for særlig alvorlig risiko for begravelse, nedsynkning eller nedstyrtning på grund af aktiviteterne eller de anvendte arbejdsprocessers art eller på grund af arbejdspladsens eller bygværkets omgivelser (*).
2. Arbejde, som udsætter arbejdstagerne for kemiske eller biologiske stoffer, som enten udgør en særlig fare for arbejdstagernes sikkerhed og sundhed eller indebærer lovkrav om sundhedskontrol.
3. Arbejde, der udsætter arbejdstagerne for ioniserende stråling, og som gør det nødvendigt at udpege kontrollerede og overvågede områder som defineret i artikel 20 i Rådets direktiv 80/836/Euratom ⁽¹⁾.
4. Arbejde i nærheden af højspændingsledninger.
5. Arbejde, der indebærer fare for drukning.
6. Arbejde i brønde og tunneler samt underjordisk arbejde.
7. Arbejde under vand, til hvilket der anvendes dykkerudstyr.
8. Arbejde i trykluftkasse.
9. Arbejde, som indebærer anvendelse af sprængstoffer.
10. Montering og demontering af tunge præfabrikerede elementer.

(*) Med henblik på gennemførelsen af punkt 1 kan medlemsstaterne vælge at angive særlige situationer med tal.

⁽¹⁾ EFT nr. L 246 af 17. 9. 1980, s. 1. Direktivet er senest ændret ved direktiv 84/467/Euratom (EFT nr. L 265 af 5. 10. 1984, s. 4).

BILAG III

INDHOLDET AF FORHÅNDSMEDDELELSEN OMHANDLET I DIREKTIVETS ARTIKEL 3, STK. 3,
FØRSTE AFSNIT

1. Dato for indsendelse:
2. Byggepladsens nøjagtige beliggenhed:
.....
3. Bygherre(r) (navn(e) og adresse(r)):
.....
4. Bygværkets art:
5. Den (De) projekterende (byggeleder(e)) (navn(e) og adresse(r)):
.....
6. Koordinator(er) for sikkerhed og sundhed unde udarbejdelsen af byggeprojektet (navn(e) og adresse(r)):
.....
7. Koordinator(er) for sikkerhed og sundhed under opførelsen af bygværket (navn(e) og adresse(r)):
.....
8. Forventet dato for påbegyndelse af arbejdet på byggepladsen:
9. Forventet varighed af arbejdet på byggepladsen:
10. Forventet største antal arbejdstagere på byggepladsen:
11. Forventet antal virksomheder og selvstændige på byggepladsen:
.....
12. Angivelse af de virksomheder, som allerede er udvalgt:
.....
.....
.....

BILAG IV

MINIMUMSFORSKRIFTER FOR SIKKERHED OG SUNDHED PÅ BYGGEPLADSER

omhandlet i direktivets artikel 9, litra a), og artikel 10, stk. 1, litra a), nr. i)

Indledende bemærkning

De i dette bilag fastsatte forpligtelser gælder, når forholdene i forbindelse med arbejdsstedet eller aktiviteten, omstændighederne eller en risiko gør det nødvendigt.

I dette bilag dækker udtrykket »lokaler« også barakker

AFSNIT A

GENERELLE MINIMUMSFORSKRIFTER FOR ARBEJDSSTEDER PÅ BYGGEPLADSER

1. *Stabilitet og soliditet*
 - 1.1. Materialer, udstyr og i almindelighed alt, som ved en forskydning kan påvirke arbejdstagernes sikkerhed og sundhed, skal være stabiliseret på en hensigtsmæssig og sikker måde.
 - 1.2. Adgang til overflader, der ikke er tilstrækkeligt solide, må kun tillades, hvis der udleveres passende udstyr eller midler, således at arbejdet kan udføres på en sikkerhedsmæssigt forsvarlig måde.
2. *Installationer til energiforsyning*
 - 2.1. Installationerne skal udformes, udføres og anvendes på en sådan måde, at de ikke giver anledning til brand- eller eksplosionsfare, og således at der ydes personalet en passende beskyttelse mod risici for livsfarlige elektriske stød ved direkte eller indirekte kontakt med installationerne.
 - 2.2. Ved udformning, opsætning og valg af materialer og beskyttelsesanordninger skal der tages hensyn til energitype og -styrke og forholdene for ydre påvirkninger samt til, hvor kompetente de personer er, der får adgang til dele af installationen.
3. *Flugtveje og nødudgange*
 - 3.1. Der skal til enhver tid være uhindret adgang til flugtveje og nødudgange, og disse skal så direkte som muligt føre til et sikkerhedsområde.
 - 3.2. I tilfælde af fare skal arbejdstagerne hurtigt og under størst mulig sikkerhed kunne forlade alle arbejdspladser.
 - 3.3. Flugtvejenes og nødudgangenes antal, fordeling og dimensioner skal afpasses efter byggepladsens og lokalernes anvendelse, udstyr og dimensioner samt efter det største antal personer, der kan være til stede.
 - 3.4. Særlige flugtveje og nødudgange skal afmærkes i henhold til de nationale bestemmelser til gennemførelse af direktiv 77/576/EØF ⁽¹⁾.
En sådan afmærkning skal være tilstrækkeligt bestandig og anbringes på hensigtsmæssige steder.
 - 3.5. Flugtveje og nødudgange samt adgangsveje og -døre hertil må ikke være blokeret af genstande, men skal til enhver tid kunne benyttes uhindret.
 - 3.6. I tilfælde af strømafbrydelse skal flugtveje og nødudgange, hvortil der kræves belysning, være forsynet med tilstrækkeligt kraftig nødbelysning.
4. *Branddetektion og -bekæmpelse*
 - 4.1. Afhængigt af byggepladsens karakteristika, lokalernes dimensioner og anvendelse, forhåndenværende udstyr, forhåndenværende stoffers og materials fysiske og kemiske egenskaber samt det største antal personer, der kan være til stede, skal der findes tilstrækkeligt, egnet brandslukningsmateriel og om nødvendigt branddetektorer og alarmsystemer.

⁽¹⁾ EFT nr. L 229 af 7. 9. 1977, s. 12. Direktivet er senest ændret ved direktiv 79/640/EØF (EFT nr. L 183 af 19. 7. 1979, s. 1).

- 4.2. Dette brandslukningsmateriel og disse branddetektorer og alarmsystemer skal jævnligt kontrolleres og vedligeholdes.

Hensigtsmæssige afprøvninger og øvelser skal finde sted med regelmæssige mellemrum.

- 4.3. Ikke-automatisk brandslukningsmateriel skal være lettilgængeligt og lethåndterligt.

Det skal afmærkes i henhold til de nationale bestemmelser til gennemførelse af direktiv 77/576/EØF.

En sådan afmærkning skal være tilstrækkeligt bestandig og anbringes på hensigtsmæssige steder.

5. *Ventilation*

Under hensyntagen til arbejdsmetoderne og den fysiske belastning, som arbejdstagerne udsættes for, skal der være frisk luft i tilstrækkelig mængde.

Benyttes udluftningsanlæg, skal dette holdes i funktionsdygtig stand, og det må ikke udsætte arbejdstagerne for sundhedsskadelig træk.

En eventuel defekt skal udløse en alarm, når det er nødvendigt af hensyn til arbejdstagernes sundhed.

6. *Udsættelse for særlige risici*

- 6.1. Arbejdstagerne må ikke udsættes for sundhedsskadelige støjniveauer eller udefra kommende sundhedsskadelige påvirkninger (f.eks. gas, dampe, støv).

- 6.2. Hvis arbejdstagere skal færdes på et område, hvor der er fare for, at luften indeholder et giftigt eller skadeligt stof eller har et utilstrækkeligt iltindhold eller er brændbart, skal luften i dette område kontrolleres, og der skal træffes passende foranstaltninger for at forebygge risici.

- 6.3. En arbejdstager må under ingen omstændigheder udsættes for luft i et lukket rum, der indebærer en øget risiko.

Han skal som et mindstekrav til stadighed overvåges udefra, og alle hensigtsmæssige forholdsregler skal træffes, således at han hurtigt og effektivt kan få hjælp.

7. *Temperatur*

I arbejdstiden skal temperaturen være tilpasset den menneskelige organisme under hensyntagen til de anvendte arbejdsmetoder og den fysiske belastning, som arbejdstagerne udsættes for.

8. *Naturlig og kunstig belysning på arbejdspladserne, i lokalerne og på adgangsvejene på byggepladsen*

- 8.1. Arbejdspladserne, lokalerne og adgangsvejene skal så vidt muligt have tilstrækkeligt dagslys og skal om natten, samt når dagslys ikke er nok, være tilstrækkeligt oplyst med kunstig belysning; efter omstændighederne skal der anvendes bærbare lyskilder, som er beskyttet mod stød og slag.

Den farve, der anvendes til den kunstige belysning, må ikke ændre eller påvirke opfattelsen af afmærkninger eller skilte.

- 8.2. Belysningsinstallationer i lokaler, på arbejdspladser og adgangsveje skal være anbragt således, at den valgte belysningsform ikke frembyder nogen ulykkesrisiko for arbejdstagerne.

- 8.3. Lokaler, arbejdspladser og adgangsveje, hvor arbejdstagerne er særligt udsatte for risiko i tilfælde af, at den kunstige belysning svigter, skal være forsynet med tilstrækkeligt kraftig nødbelysning.

9. *Døre og porte*

- 9.1. Skydedøre skal være forsynet med en sikkerhedsanordning, der forhindrer dem i at glide ud af skinnerne og vælte.

- 9.2. Døre og porte, der åbner opad, skal være udstyret med en sikkerhedsanordning, der hindrer dem i at falde i.

- 9.3. Døre og porte, der er placeret i flugtvejene, skal bære en passende afmærkning.

- 9.4. Medmindre der er sikker passage for gående, skal der i umiddelbar nærhed af porte, som hovedsagelig er beregnet til køretøjers gennemkørsel, til gående færdsel forefindes tydeligt afmærkede døre, der aldrig må blokeres.

- 9.5. Mekaniske døre og porte skal fungere, uden at arbejdstagerne udsættes for risiko for ulykker.
Sådanne døre og porte skal være udstyret med en letkendelig og lettilgængelig nødstopanordning og skal ligeledes kunne åbnes manuelt, medmindre de åbner automatisk ved strømsvigt.
10. *Adgangsveje — farlige områder*
- 10.1. Adgangsveje, herunder trapper, faste stiger, læsseplatforme og -ramper, skal være beregnet, placeret, indrettet og gjort anvendelige på en sådan måde, at de kan anvendes i fuld sikkerhed og i overensstemmelse med deres formål, og således at arbejdstagere, der er beskæftiget i nærheden af disse adgangsveje, ikke udsættes for risiko.
- 10.2. Adgangsveje for personer og/eller gods, herunder veje, hvor der finder af- og pålæsning sted, skal dimensioneres i overensstemmelse med det potentielle antal brugere og aktivitetstypen.
Anvendes der transportmidler på adgangsvejene, skal der være afsat en tilstrækkelig sikkerhedsafstand til eller findes passende beskyttelsesforanstaltninger for områdets øvrige brugere.
Adgangsvejene skal være tydeligt afmærket og skal jævnligt kontrolleres og vedligeholdes.
- 10.3. Adgangsveje for køretøjer skal passere i en passende afstand fra døre, porte, passager for gående færdsel, korridorer og trapper.
- 10.4. Hvis byggepladsen omfatter områder, hvortil adgangen er begrænset, skal sådanne områder afspærres for at hindre uvedkommende arbejdstagere i at færdes der.
Der skal træffes passende foranstaltninger til at beskytte de arbejdstagere, der har adgang til de farlige områder.
De farlige områder skal være tydeligt afmærket.
11. *Læsseplatforme og -ramper*
- 11.1. Læsseplatforme og -ramper skal have passende dimensioner i forhold til den transporterede last.
- 11.2. Læsseplatforme skal have mindst én udgang.
- 11.3. Læsseramper skal være i en sådan sikkerhedsmæssigt forsvarlig stand, at arbejdstagerne ikke kan falde ned.
12. *Bevægelsesfrihed på arbejdspladsen*
Arbejdspladsens areal skal beregnes på en sådan måde, at arbejdstagerne har tilstrækkelig bevægelsesfrihed til at udføre deres aktiviteter under hensyntagen til det nødvendige forhåndenværende udstyr og materiel.
13. *Førstehjælp*
- 13.1. Det påhviler arbejdsgiveren at sørge for, at der kan ydes førstehjælp på et hvilket som helst tidspunkt, herunder at der findes uddannet personale hertil.
Der skal træffes foranstaltninger til at sikre, at arbejdstagere, der er kommet til skade, eller som har fået et pludseligt ildebefindende, kan bringes til læge.
- 13.2. Hvis byggepladsens størrelse eller aktivitetsformerne kræver det, skal der indrettes et eller flere lokaler til førstehjælp.
- 13.3. Lokaler til førstehjælp skal være udstyret med det nødvendige førstehjælpsudstyr og -materiel og være lettilgængelige med bårer.
De skal afmærkes i henhold til de nationale bestemmelser til gennemførelse af direktiv 77/576/EØF.
- 13.4. På alle steder, hvor arbejdsforholdene kræver det, skal der være materiel til førstehjælp til rådighed.
Det skal være hensigtsmæssigt afmærket og lettilgængeligt.
Adresse og telefonnummer på den stedlige redningstjeneste skal angives ved tydelig skiltning.

14. *Sanitære forhold*

14.1. *Omklædningsrum og garderober*

- 14.1.1. Der skal stilles passende omklædningsrum til rådighed for arbejdstagerne, hvis de skal bære særligt arbejdstøj, og man af sundheds- eller sømmelighedsgrunde ikke kan kræve, at de klæder om andre steder.

Omklædningsrummene skal være lettilgængelige, have tilstrækkelig stor kapacitet og være udstyret med siddepladser.

- 14.1.2. Omklædningsrummene skal være tilstrækkeligt store og være således udstyret, at hver arbejdstager får mulighed for, når der er behov for det, at tørre sit arbejdstøj, sit gangtøj og sine personlige ejendele og for at låse det inde.

Hvis forholdene gør det påkrævet (f.eks. farlige stoffer, fugt, snavs), skal arbejdstøjet kunne opbevares adskilt fra gangtøjet og de personlige ejendele.

- 14.1.3. Der skal være adskilte omklædningsrum eller adskilt benyttelse af disse for mænd og kvinder.

- 14.1.4. Hvis omklædningsrum ikke er nødvendige i henhold til punkt 14.1.1, første afsnit, skal hver arbejdstager råde over et skab, hvor tøj og personlige ejendele kan låses inde.

14.2. *Brusere, håndvaske*

- 14.2.1. Der skal stilles passende og tilstrækkeligt mange brusere til rådighed for arbejdstagerne, hvis aktiviteternes art eller sundhedsforholdene gør dette påkrævet.

Der skal være adskilte bruserum eller adskilt benyttelse af disse for mænd og kvinder.

- 14.2.2. Bruserummene skal være tilstrækkeligt store til, at hver enkelt arbejdstager ugenert kan gøre sig i stand under hygiejniske forhold.

Bruserne skal være forsynet med rindende varmt og koldt vand.

- 14.2.3. Er brusere ikke nødvendige i henhold til punkt 14.2.1, første afsnit, skal der i nærheden af arbejdspladserne og omklædningsrummene findes tilstrækkeligt mange og passende håndvaske med rindende vand (om nødvendigt varmt vand).

Der skal være adskilte håndvaske eller adskilt benyttelse af disse for mænd og kvinder, hvis det er nødvendigt af sømmelighedsgrunde.

- 14.2.4. Hvis bruserummene eller vaskerummene er adskilte fra omklædningsrummene, skal der være let adgang mellem dem.

14.3. *Toiletter og håndvaske*

Arbejdstagerne skal i nærheden af deres arbejdspladser, opholdsrummene, omklædningsrummene og bruserummene eller vaskerummene have adgang til særlige lokaler udstyret med et tilstrækkeligt antal toiletter og håndvaske.

Der skal være adskilte toiletter eller adskilt benyttelse af disse for mænd og kvinder.

15. *Opholdsrum og/eller indkvarteringslokaler*

- 15.1. Hvis arbejdstagernes sikkerhed eller sundhed gør det nødvendigt, navnlig på grund af arbejdets art, antallet af ansatte eller byggepladsens afsides beliggenhed, skal der stilles lettilgængelige opholdsrum og/eller indkvarteringslokaler til arbejdstagernes rådighed.

- 15.2. Opholdsrummene og/eller indkvarteringslokalerne skal være tilstrækkeligt store og indeholde et antal borde og siddepladser med ryglæn, der står i forhold til antallet af arbejdstagere.

- 15.3. Hvis der ikke findes sådanne lokaler, skal der stilles andre faciliteter til personalets rådighed, således at det kan opholde sig der under arbejdets afbrydelse.

- 15.4. Permanente indkvarteringslokaler skal, medmindre de kun bruges undtagelsesvis, være udstyret med tilstrækkelige sanitære installationer, en spisesal og et hvilerum.

De skal være udstyret med senge, skabe, borde og stole med ryglæn under hensyn til antallet af arbejdstagere, og der skal ved indretningen tages hensyn til, om der både er mandlige og kvindelige arbejdstagere.

- 15.5. I opholdsrum og/eller indkvarteringslokaler skal der træffes passende foranstaltninger til beskyttelse af ikke-rygere mod generne fra tobaksrøg.

16. *Gravide kvinder og ammende mødre*

Gravide kvinder og ammende mødre skal have mulighed for at hvile sig liggende under passende forhold.

17. *Handicappede arbejdstagere*

Arbejdsstederne skal i givet fald indrettes under hensyntagen til handicappede arbejdstagere.

Denne bestemmelse gælder navnlig for så vidt angår døre, forbindelsesveje, trapper, brusere, håndvaske, toiletter og arbejdspladser, der benyttes direkte af handicappede arbejdstagere.

18. *Forskellige bestemmelser*

- 18.1. Indgangene til byggepladsen og dennes periferi skal være forsynet med skilte og afmærket på en sådan måde, at de er iøjnefaldende og letkendelige.

- 18.2. Arbejdstagerne skal på byggepladsen have adgang til drikkevand og eventuelt andre passende alkoholfrie drikkevarer i tilstrækkelig mængde i de lokaler, hvor de befinder sig, samt i nærheden af arbejdspladserne.

- 18.3. Arbejdstagerne skal:

- have adgang til faciliteter, så de kan indtage deres måltider under tilfredsstillende forhold
- efter omstændighederne have adgang til faciliteter, så de kan tilberede deres måltider under tilfredsstillende forhold.

AFSNIT B

SÆRLIGE MINIMUMSFORSKRIFTER FOR ARBEJDSPLADSER PÅ BYGGEPLADSER

Indledende bemærkning

Den opdeling af minimumsforskrifterne i to dele, der er foretaget i det følgende, skal ikke betragtes som bindende, når særlige omstændigheder gør sig gældende.

DEL I

Indendørs arbejdspladser på byggepladsen

1. *Stabilitet og soliditet*

Lokalerne skal have en struktur og stabilitet, som passer til deres anvendelsesformål.

2. *Nødudgangsdøre*

Nødudgangsdøre skal åbne i flugtreningen.

Nødudgangsdøre må ikke være lukket på en sådan måde, at personer, der har behov for at benytte dem i nødstilfælde, ikke kan åbne dem straks og uden besvær.

Det er forbudt at anvende skydedøre og drejedøre som nødudgangsdøre.

3. *Ventilation*

Hvis der anvendes klimaanlæg eller mekaniske ventilationsanlæg, skal de fungere på en sådan måde, at arbejdstagerne ikke udsættes for generende træk.

Enhver belægning eller urenhed, som måtte medføre en øjeblikkelig risiko for arbejdstagernes sundhed som følge af forurening af den indåndede luft, skal straks fjernes.

4. *Temperatur*

4.1. Temperaturen i opholdsrum, lokaler til personale med vagttjeneste, sanitære lokaler, kantiner og lokaler beregnet til førstehjælp skal svare til disse lokalers specifikke formål.

4.2. Under hensyntagen til arbejdets art og lokalets anvendelse skal vinduer, ovenlys og glasvægge være udformet på en sådan måde, at en for kraftig solbelysning undgås.

5. *Naturlig og kunstig belysning*

Arbejdsstederne skal så vidt muligt have tilstrækkeligt dagslys og være udstyret med kunstige lyskilder, der er tilstrækkelige til at beskytte arbejdstagernes sikkerhed og sundhed.

6. *Lokalernes gulve, vægge og lofter*

6.1. Lokalernes gulve skal være fri for buler, huller og farlige niveauforskelle; de skal være faste, stabile og skridsikre.

6.2. I lokalerne skal gulvenes, væggenes og lofternes overflade være af en sådan beskaffenhed, at der ved rengøring og rensning kan opnås forsvarlige hygiejniske forhold.

6.3. Gennemsigtige eller halvgennemsigtige vægge, navnlig vægge helt af glas, i lokaler eller i nærheden af arbejdspladser eller adgangsveje skal være klart afmærket og fremstillet af sikkerhedsmaterialer eller være adskilt fra disse arbejdspladser og adgangsveje på en sådan måde, at arbejdstagerne hverken kan komme i kontakt med væggene eller blive ramt, hvis væggene splintres.

7. *Vinduer og ovenlys i lokalerne*

7.1. Vinduer, ovenlys og ventilationsanlæg skal kunne åbnes, lukkes, reguleres og fastgøres af arbejdstagerne på en sikkerhedsmæssigt forsvarlig måde.

Når de er åbne, må de ikke kunne indstilles på en sådan måde, at de udgør en fare for arbejdstagerne.

7.2. Vinduer og ovenlys skal være udformet således, at de passer sammen med det øvrige udstyr, eller være udstyret med anordninger, således at de kan rengøres uden fare for de arbejdstagere, som udfører dette arbejde, eller for de arbejdstagere, der befinder sig i nærheden.

8. *Døre og porte*

8.1. Dørenes og portenes placering, antal og dimensioner samt de anvendte materialer bestemmes af de pågældende lokalers art og anvendelse.

8.2. Der skal i øjenhøjde anbringes en afmærkning på gennemsigtige døre.

8.3. Svingdøre og -porte skal være gennemsigtige eller have gennemsigtige fyldninger.

8.4. Hvis døres eller portes gennemsigtige eller halvgennemsigtige flader ikke består af sikkerhedsmaterialer, og hvis der er risiko for, at arbejdstagerne kan komme til skade, såfremt en dør eller port splintres, skal disse flader beskyttes mod sprængning.

9. *Adgangsveje*

Adgangsvejene skal afmærkes, dersom lokalernes anvendelse og udstyr gør det påkrævet for at sikre beskyttelsen af arbejdstagerne.

10. *Særlige foranstaltninger for rullende trapper og fortove*

Rullende trapper og fortove skal fungere på en sikkerhedsmæssigt forsvarlig måde.

De skal være forsynet med de nødvendige sikkerhedsanordninger.

De skal være udstyret med nødstopanordninger, som er letkendelige og lettilgængelige.

11. *Lokalernes dimensioner og luftvolumen*

Arbejdsrum skal have et areal og en højde, der gør det muligt for arbejdstagerne at udføre deres arbejde uden fare for deres sikkerhed, sundhed eller velvære.

DEL II

Udendørs arbejdspladser på byggepladsen

1. *Stabilitet og soliditet*

1.1. Mobile eller faste arbejdspladser, som er placeret i højden eller i dybden, skal være solide og stabile, og der skal tages hensyn til:

- antallet af arbejdstagere, som er beskæftiget på arbejdspladserne
- den maksimale belastning, som arbejdspladserne kan bære, samt fordelingen af denne belastning
- de eksterne påvirkninger, som arbejdspladserne kan blive udsat for.

Såfremt disse arbejdspladseres underlag og andre komponenter ikke i sig selv er stabile, skal de stabiliseres med hensigtsmæssige og sikre fastgørelsesanordninger for at undgå, at alle eller en del af disse arbejdspladser forskubber sig i utide eller utilsigtet.

1.2. *Kontrol*

Stabilitet og soliditet skal kontrolleres på en hensigtsmæssig måde, navnlig efter en eventuel ændring af den højde eller dybde, hvori arbejdspladsen er placeret.

2. *Installationer til energiforsyning*

2.1. Installationerne på byggepladsen, og navnlig de, der er udsat for ydre påvirkning, skal regelmæssigt kontrolleres og vedligeholdes.

2.2. De installationer, som findes inden byggepladsen anlægges, skal identificeres, kontrolleres og afmærkes tydeligt.

2.3. Eksisterende luft-elledninger skal, når dette er muligt, føres uden om byggepladsens område eller sættes ud af drift.

Hvis dette ikke er muligt, skal der opføres afspærringer eller opsættes skilte, således at køretøjer og installationer holdes adskilt.

Der skal opsættes hensigtsmæssige advarselsskilte, og ledningerne skal afskærmes i de tilfælde, hvor byggepladsens køretøjer skal passere under dem.

3. *Klimatiske påvirkninger*

Arbejdstagerne skal være beskyttet mod klimatiske påvirkninger, som kan bringe deres sikkerhed og sundhed i fare.

4. *Nedfaldende genstande*

Arbejdstagerne skal, når dette er teknisk muligt, være beskyttet mod nedfaldende genstande ved hjælp af kollektive foranstaltninger.

Materialer og udstyr skal anbringes eller stables således, at de ikke skrider eller vælter.

Om nødvendigt skal der bygges overdækkede passager på byggepladsen, eller adgangen til de farlige områder skal spærres.

5. *Nedstyrtning*
- 5.1. Nedstyrtning skal forebygges ved praktiske foranstaltninger, navnlig solide, tilstrækkeligt høje rækværker, der mindst består af en fodliste med stopkant, et gelænder og en mellemliste, eller et andet tilsvarende middel.
- 5.2. Arbejde i højden må principielt kun udføres, når der findes hensigtsmæssigt udstyr eller kollektive beskyttelsesanordninger såsom rækværker, platforme eller sikkerhedsnet.
- Dersom dette udstyr ikke kan anvendes på grund af arbejdets art, skal der sørges for hensigtsmæssige adgangsveje og anvendes beskyttelsesremme eller andre sikkerhedsanordninger, som er forankrede.
6. *Stilladser og stiger (*)*
- 6.1. Stilladser skal udformes, konstrueres og vedligeholdes på tilfredsstillende måde, således at det undgås, at de styrter sammen eller pludselig forskubber sig.
- 6.2. Arbejdsplatforme og stilladsgangbroer og -trapper skal konstrueres, dimensioneres, beskyttes og anvendes således, at det undgås, at arbejdstagerne styrter ned eller udsættes for nedfaldende genstande.
- 6.3. Stilladser skal inspiceres af en kompetent person:
- a) inden de tages i brug
 - b) derefter med regelmæssige mellemrum
 - c) efter enhver ændring, periode uden brug, udsættelse for uvejr eller jordrystelser eller andre omstændigheder, der har kunnet påvirke deres soliditet eller stabilitet.
- 6.4. Stiger skal være tilstrækkeligt solide og vedligeholdes forskriftsmæssigt.
- De skal anvendes korrekt, på hensigtsmæssige steder og i overensstemmelse med deres formål.
- 6.5. Mobile stilladser skal sikres, så de ikke forskubber sig utilsigtet.
7. *Hejse- og løftemateriel (*)*
- 7.1. Hejse- og løftemateriel samt tilbehør dertil, herunder grundbestanddele, fastgørelsesanordninger, forankringer og afstivninger skal:
- a) udformes og konstrueres korrekt og være tilstrækkeligt solide til deres formål
 - b) installeres og anvendes korrekt
 - c) holdes i funktionsdygtig stand
 - d) kontrolleres og underkastes regelmæssige afprøvninger og regelmæssig kontrol ifølge de gældende lovbestemmelser
 - e) betjenes af kvalificerede arbejdstagere med en hensigtsmæssig uddannelse.
- 7.2. Hejse- og løftemateriel samt tilbehør dertil skal være forsynet med en synlig angivelse af værdien af den maksimale belastning.
- 7.3. Hejse- og løftemateriel samt tilbehør dertil må kun anvendes til de formål, de er bestemt til.
8. *Køretøjer, gravemaskiner og maskiner til håndtering af materialer (*)*
- 8.1. Køretøjer og gravemaskiner og maskiner til håndtering af materialer skal:
- a) udformes korrekt og i videst muligt omfang konstrueres efter ergonomiske principper
 - b) holdes i god funktionsdygtig stand
 - c) anvendes korrekt.

(*) Dette punkt vil blive uddybet nærmere i forbindelse med det kommende direktiv om ændring af direktiv 89/655/EØF, navnlig med henblik på at udbygge punkt 3 i bilaget til direktivet.

- 8.2. Førere og operatører af køretøjer og gravemaskiner og maskiner til håndtering af materialer skal være specielt uddannet.
- 8.3. Der skal træffes forebyggende foranstaltninger for at undgå, at køretøjer og gravemaskiner og maskiner til håndtering af materialer styrter i udgravninger eller i vandet.
- 8.4. Gravemaskiner og maskiner til håndtering af materialer skal så vidt muligt være udstyret med værn for at beskytte føreren mod at blive knust, hvis maskinen vælter, og mod nedfaldende genstande.
9. *Anlæg, maskiner og udstyr (*)*
- 9.1. Anlæg, maskiner og udstyr, herunder håndværktøj med eller uden motor, skal:
- a) udformes korrekt og i videst muligt omfang konstrueres efter ergonomiske principper
 - b) holdes i god funktionsdygtig stand
 - c) udelukkende anvendes til deres formål
 - d) håndteres af arbejdstagere med en hensigtsmæssig uddannelse.
- 9.2. Tryklufsanlæg og -maskiner skal efterses og underkastes regelmæssige afprøvninger og regelmæssig kontrol efter de gældende bestemmelser.
10. *Udgravninger, brønde, underjordiske arbejder, tunneler, jordarbejder*
- 10.1. Der skal træffes hensigtsmæssige sikkerhedsforanstaltninger i udgravninger, brønde, ved underjordiske arbejder og i tunneler:
- a) ved hjælp af hensigtsmæssige afstivninger eller skråninger
 - b) for at forebygge risici for nedstyrtning af personer, materialer eller genstande eller indtrængen af vand
 - c) for at sikre en tilfredsstillende ventilation på alle arbejdspladser, således at den luft, der indåndes, ikke er farlig eller skadelig for sundheden
 - d) for at gøre det muligt for arbejdstagerne at bringe sig i sikkerhed i tilfælde af brand eller indtrængen af vand eller materialer.
- 10.2. Inden jordarbejderne påbegyndes, skal der træffes foranstaltninger til at identificere risici i forbindelse med underjordiske kabler og andre distributionssystemer, således at disse risici kan nedsættes til et minimum.
- 10.3. Der skal sørges for sikre ind- og udgange til og fra udgravningen.
- 10.4. Jordbunker m.v., materialer og køretøjer i bevægelse skal holdes adskilt fra udgravningerne; der skal i givet fald bygges hensigtsmæssige afspærringer.
11. *Nedrivningsarbejder*
- Når nedrivning af en ejendom eller et bygningsværk kan frembyde fare:
- a) skal der træffes passende forholdsregler og fastlægges passende metoder og fremgangsmåder
 - b) må arbejdet kun planlægges og udføres under tilsyn af en kompetent person.
12. *Bærende konstruktioner i metal eller beton, forskallinger og tunge præfabrikerede elementer*
- 12.1. Bærende konstruktioner i metal eller beton samt deres enkeltdele, forskallinger, præfabrikerede elementer og midlertidige understøtninger samt afstivninger må kun monteres og demonteres under tilsyn af en kompetent person.
- 12.2. Der skal træffes tilstrækkelige forholdsregler til beskyttelse af arbejdstagerne mod farer som følge af et bygningsværks skrøbelighed eller midlertidige ustabilitet.

(*) Dette punkt vil blive uddybet nærmere i forbindelse med det kommende direktiv om ændring af direktiv 89/655/EØF, navnlig med henblik på at udbygge punkt 3 i bilaget til direktivet.

-
- 12.3. Forskallinger, midlertidige understøtninger samt afstivninger skal udformes, beregnes, udføres og vedligeholdes på en sådan måde, at de uden fare kan modstå de påvirkninger, som de kan blive udsat for.
13. *Spunsvægge og sænkekasser*
- 13.1. Spunsvægge og sænkekasser skal være:
- a) konstrueret solidt af hensigtsmæssigt og kraftigt materiale med tilstrækkelig styrke
 - b) forsynet med fornødent udstyr, der gør det muligt for arbejdstagerne at redde sig i tilfælde af indtrængen af vand eller materialer.
- 13.2. Opbygning, anbringelse, ændring og demontering af spunsvægge og sænkekasser må kun ske under tilsyn af en kompetent person.
- 13.3. Spunsvægge og sænkekasser skal regelmæssigt efterses af en kompetent person.
14. *Tagarbejde*
- 14.1. Hvor det er nødvendigt for at afbøde fare, eller hvor højde eller hældning overstiger de af medlemsstaterne fastsatte værdier, skal der træffes kollektive forebyggende foranstaltninger til at undgå nedstyrtning af arbejdstagere, værktøj og andre genstande eller materialer.
- 14.2. Skal arbejdstagere arbejde på eller i nærheden af et tag eller en anden flade af ubestandigt materiale, som man kan styrte igennem, skal der træffes foranstaltninger til forebyggelse af, at arbejdstagerne ved uopmærksomhed kommer til at gå på denne flade eller styrter ned.
-

RÅDETS DIREKTIV Nr. 92/58/EØF

af 24. juni 1992

om minimumsforskrifter for signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed under arbejdet
(niende særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 118 A,

under henvisning til forslag fra Kommissionen, forelagt efter høring af Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen ⁽¹⁾,

i samarbejde med Europa-Parlamentet ⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

I henhold til artikel 118 A i Traktaten skal Rådet ved udstedelse af direktiver vedtage minimumsforskrifter med henblik på at forbedre navnlig arbejdsmiljøet for at beskytte arbejdstagernes sikkerhed og sundhed;

i henhold til samme artikel skal det i disse direktiver undgås, at der pålægges administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder;

Kommissionens meddelelse om dens program for sikkerhed, hygiejne og sundhed på arbejdspladsen ⁽⁴⁾ omhandler en revision af og en udvidelse af anvendelsesområdet for Rådets direktiv 77/576/EØF af 25. juli 1977 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser vedrørende sikkerhedsskiltning på arbejdspladsen ⁽⁵⁾;

Rådet har i sin resolution af 21. december 1987 om sikkerhed, hygiejne og sundhed på arbejdspladsen ⁽⁶⁾ taget til efterretning, at Kommissionen i nær fremtid agter at forelægge det et forslag til revision af og udvidelse af anvendelsesområdet for nævnte direktiv;

direktiv 77/576/EØF bør erstattes med et nyt direktiv for at forbedre anvendeligheden og klarheden;

⁽¹⁾ EFT nr. C 53 af 28. 2. 1991, s. 42, og EFT nr. C 279 af 26. 10. 1991, s. 13.

⁽²⁾ EFT nr. C 240 af 16. 9. 1991, s. 102, og EFT nr. C 150 af 15. 6. 1992.

⁽³⁾ EFT nr. C 159 af 17. 6. 1991, s. 9.

⁽⁴⁾ EFT nr. C 28 af 3. 2. 1988, s. 3.

⁽⁵⁾ EFT nr. L 229 af 7. 9. 1977, s. 12. Direktivet er senest ændret ved Kommissionens direktiv 79/640/EØF (EFT nr. L 183 af 19. 7. 1979, s. 11).

⁽⁶⁾ EFT nr. C 28 af 3. 2. 1989, s. 1.

dette direktiv er et særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet ⁽⁷⁾; nævnte direktiv finder derfor i fuld udstrækning anvendelse på spørgsmål vedrørende signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed under arbejdet, dog med forbehold af strengere og/eller mere specifikke bestemmelser i nærværende direktiv;

de eksisterende fællesskabsbestemmelser omhandler først og fremmest signalgivning i forbindelse med forhindringer og steder, der frembyder en fare, og er derfor begrænset til visse former for signalgivning;

en sådan begrænsning betyder, at der i forbindelse med visse risici ikke foreligger en passende signalgivning; der bør derfor indføres nye former for signalgivning med henblik på, at arbejdsgivere og -tagere kan være opmærksom på og undgå risici for sikkerhed og sundhed under arbejdet;

signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed under arbejdet bør forefindes, når risici ikke kan undgås eller begrænses tilstrækkeligt ved hjælp af tekniske foranstaltninger til kollektiv beskyttelse eller ved hjælp af foranstaltninger, metoder eller fremgangsmåder i forbindelse med arbejdets tilrettelæggelse;

de mange forskelle, der i øjeblikket er mellem medlemsstaterne med hensyn til signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed under arbejdet, udgør en risikofaktor, som kan forøges gennem den frie bevægelighed for arbejdstagerne i forbindelse med gennemførelsen af det indre marked;

anvendelsen af harmoniseret signalgivning på arbejdsstedet vil normalt bidrage til at formindske de risici, som kan opstå som følge af sproglige og kulturelle forskelle blandt arbejdstagerne;

dette direktiv udgør et konkret led i gennemførelsen af den sociale dimension inden for det indre marked;

i henhold til afgørelse 74/325/EØF ⁽⁸⁾ skal Kommissionen høre Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen med henblik på udarbejdelsen af forslag inden for dette område —

⁽⁷⁾ EFT nr. L 183 af 29. 6. 1989, s. 1.

⁽⁸⁾ EFT nr. L 185 af 9. 7. 1974, s. 15.

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

AFSNIT I

GENERELLE BESTEMMELSER

Artikel 1

Formål

1. Dette direktiv, som er det niende særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF, fastsætter minimumsforskrifter for signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed under arbejdet.

2. Dette direktiv vedrører ikke fællesskabsbestemmelserne vedrørende markedsføring af farlige stoffer og præparater, produkter og/eller udstyr, medmindre det er udtrykkeligt fastsat i disse fællesskabsbestemmelser.

3. Dette direktiv finder ikke anvendelse på den signalgivning, som anvendes i forbindelse med trafikken på gader og veje, jernbanetrafikken, trafikken på indre vandveje, på havet og i luften.

4. Bestemmelserne i direktiv 89/391/EØF finder i fuld udstrækning anvendelse inden for hele det i stk. 1 nævnte område, dog med forbehold af strengere og/eller mere specifikke bestemmelser i nærværende direktiv.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- a) »signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed«, en signalgivning, som — anvendt i forbindelse med en bestemt genstand, en bestemt aktivitet eller en bestemt situation — efter omstændighederne ved hjælp af et sikkerhedsskilt, en farve, et lysende eller akustisk signal, en mundtlig anvisning eller en tegngivning giver en anvisning eller en forskrift vedrørende sikkerhed og sundhed under arbejdet
- b) »forbudssignal«, et signal, som forbyder en adfærd, der vil kunne frembyde fare
- c) »advarselssignal«, et signal, som advarer mod en risiko eller fare
- d) »påbudssignal«, et signal, som foreskriver en bestemt adfærd
- e) »redningssignal eller signal, der angiver flugtvej«, et signal, som giver anvisning vedrørende nødudgange eller førstehjælps- eller redningsudstyr
- f) »anvisningssignal«, et signal, som giver andre anvisninger end de under litra b) til e) nævnte signaler

- g) »sikkerhedsskilt«, et skilt, som ved en kombination af en geometrisk form, farver og et symbol eller piktogram giver en bestemt anvisning, og som er gjort klart synligt ved hjælp af en tilstrækkelig belysning
- h) »supplerende skilt«, et skilt, der anvendes sammen med et sikkerhedsskilt, som defineret i litra g), og som giver yderligere anvisninger
- i) »sikkerhedsfarve«, en farve, som er tillagt en bestemt betydning
- j) »symbol eller piktogram«, et billede, som illustrerer en situation eller giver anvisninger om en bestemt adfærd, og som er anbragt på et skilt eller en lysende flade
- k) »lyssignal«, et signal, som udsendes gennem en anordning bestående af gennemsigtige eller gennemsiknelige materialer, der oplyses indefra eller bagfra, således at det selv fremstår som en lysende overflade
- l) »akustisk signal«, et indkodet lydsignal, som udsendes og udbredes ved hjælp af en anordning uden anvendelse af menneskelig eller syntetisk stemme
- m) »mundtlig anvisning«, et forudbestemt mundtligt budskab med anvendelse af menneskelig eller syntetisk stemme
- n) »tegngivning«, en bevægelse og/eller gestus med arme og/eller hænder i kodet form med henblik på at vejlede personer, der udfører manøvrer, som udgør en risiko eller fare for arbejdstagerne.

AFSNIT II

ARBEJDSGIVERNES FORPLIGTELSE

Artikel 3

Generelle bestemmelser

1. Arbejdsgiveren skal sørge for signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed under arbejdet, som omhandlet i dette direktiv, hvor risici ikke kan undgås eller begrænses tilstrækkeligt ved hjælp af tekniske foranstaltninger til kollektiv beskyttelse eller ved hjælp af foranstaltninger, metoder eller fremgangsmåder i forbindelse med arbejdets tilrettelæggelse.

Arbejdsgiveren tager hensyn til enhver risikovurdering, der er foretaget i overensstemmelse med artikel 6, stk. 3, litra a), i direktiv 89/391/EØF.

2. Den signalgivning, som anvendes i forbindelse med trafikken på gader og veje, jernbanetrafikken, trafikken på

indre vandveje, på havet og i luften, skal i givet fald også anvendes på virksomhedernes områder, jf. dog bilag V.

Artikel 4

Signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed, anvendt for første gang

Signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed under arbejdet, som anvendes for første gang fra den dato, der er fastsat i artikel 11, stk. 1, første afsnit, skal opfylde minimumsforskrifterne i bilag I til IX, jf. dog artikel 6.

Artikel 5

Signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed, som allerede anvendes

Signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed under arbejdet, som allerede er taget i anvendelse inden den dato, der er fastsat i artikel 11, stk. 1, første afsnit, skal opfylde minimumsforskrifterne i bilag I til IX senest atten måneder efter denne dato, jf. dog artikel 6.

Artikel 6

Fritagelse for signalgivning

1. Medlemsstaterne kan under hensyntagen til arten af virksomhedernes aktiviteter og/eller størrelse fastsætte, hvilke virksomhedskategorier der fuldstændigt, delvist eller midlertidigt kan erstatte de lyssignaler og/eller akustiske signaler, som er foreskrevet i dette direktiv, med alternative foranstaltninger, der sikrer samme beskyttelsesniveau.

2. Medlemsstaterne kan efter høring af arbejdsmarkedets parter fravige punkt 2 i bilag VIII og/eller punkt 3 i bilag IX ved at træffe alternative foranstaltninger, der sikrer samme beskyttelsesniveau.

3. Medlemsstaterne hører i overensstemmelse med national lovgivning og/eller sædvane arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationerne ved gennemførelsen af stk. 1.

Artikel 7

Underretning, oplæring og instruktion af arbejdstagerne

1. Med forbehold af artikel 10 i direktiv 89/391/EØF skal arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter underrettes om alle de foranstaltninger, der skal træffes med hensyn til signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed under arbejdet.

2. Med forbehold af artikel 12 i direktiv 89/391/EØF skal arbejdstagerne på passende måde instrueres og oplæres, bl.a. i form af præcise instrukser, i anvendelsen af signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed under arbejdet.

Der skal især instrueres og oplæres i, hvad signalgivningen betyder, navnlig når der indgår ord i denne, samt i, hvordan man skal forholde sig i almindelighed og i særlige situationer.

Artikel 8

Høring af arbejdstagerne og disses deltagelse

I overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 11 i direktiv 89/391/EØF skal arbejdstagerne og/eller disses repræsentanter høres om og deltage i alle forhold, som omfattes af nærværende direktiv, herunder dettes bilag I til IX.

AFSNIT III

FORSKELLIGE BESTEMMELSER

Artikel 9

Tilpasning af bilagene

Den tekniske tilpasning af bilag I til IX som følge af:

- vedtagelse af direktiver om teknisk harmonisering og standardisering i forbindelse med design og fremstilling af midler eller anordninger til signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed under arbejdet
- den tekniske udvikling, udviklingen inden for internationale bestemmelser og specifikationer samt indvundne erfaringer inden for signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed under arbejdet

foretages efter fremgangsmåden i artikel 17 i direktiv 89/391/EØF.

Artikel 10

1. Direktiv 77/576/EØF ophæves med virkning fra den dato, der er fastsat i artikel 11, stk. 1, første afsnit.

For de i artikel 5 nævnte tilfælde finder det dog fortsat anvendelse indtil senest atten måneder efter denne dato.

2. Henvisninger til det ophævede direktiv gælder som henvisninger til tilsvarende bestemmelser i nærværende direktiv.

*Artikel 11***Afsluttende bestemmelser**

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 24. juni 1994.

De underretter straks Kommissionen herom.

2. Når medlemsstaterne vedtager disse love og administrative bestemmelser, skal de indeholde en henvisning til dette direktiv, eller de skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for denne henvisning fastsættes af medlemsstaterne.

3. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de allerede har udstedt eller udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

4. Medlemsstaterne forelægger hvert femte år Kommissionen en rapport om den praktiske gennemførelse af dette direktiv med anførelse af de af arbejdsmarkedets parter fremførte synspunkter.

Kommissionen underretter Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg samt Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen om indholdet af denne rapport.

5. Kommissionen forelægger regelmæssigt Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport om gennemførelsen af dette direktiv under hensyntagen til stk. 1, 2, 3 og 4.

Artikel 12

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Luxembourg, den 24. juni 1992.

På Rådets vegne
José da SILVA PENEDA
Formand

BILAG I

GENERELLE MINIMUMSFORSKRIFTER FOR SIGNALGIVNING
I FORBINDELSE MED SIKKERHED OG SUNDHED UNDER ARBEJDET

1. Indledende bemærkninger

- 1.1. Når signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed kræves i henhold til den generelle bestemmelse i direktivets artikel 3, skal den være i overensstemmelse med de specifikke krav i bilag II til IX.
- 1.2. I dette bilag indføres disse krav, de forskellige former for anvendelse af signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed beskrives, og de generelle regler om alternativ og supplerende anvendelse nævnes.
- 1.3. Signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed må kun anvendes til at give den besked eller oplysning, der er specificeret i direktivet.

2. Signalgivningens forskellige former

2.1. *Permanent signalgivning*

- 2.1.1. I forbindelse med forbud, advarsler og påbud samt placering og identificering af rednings- og førstehjælpsudstyr skal der anvendes permanent signalgivning i form af sikkerhedsskilte.

Til at vise, hvor der findes brandslukningsudstyr, og hvilken slags udstyr der er tale om, skal der anvendes permanente sikkerhedsskilte og/eller afmærkning med sikkerhedsfarve.

- 2.1.2. Mærkningen på beholdere og rør skal foretages som fastsat i bilag III.
- 2.1.3. Signalgivningen ved forhindringer, som man kan støde imod, og signalgivningen på steder, hvor der er risiko for, at man kan styrte ned, skal være en permanent signalgivning i form af sikkerhedsskilte og/eller afmærkning med sikkerhedsfarve.
- 2.1.4. Afmærkning af færdselsveje skal være permanent og skal foretages ved hjælp af en sikkerhedsfarve.

2.2. *Lejlighedsvis signalgivning*

- 2.2.1. Signalering af akutte farer, tilkaldelse af personer til udførelse af særlige opgaver samt evakuering af personer er en form for lejlighedsvis signalgivning, til hvilken der skal anvendes lyssignaler, lydsignaler og/eller mundtlige anvisninger, og der skal tages højde for alternativ og supplerende anvendelse som omhandlet i punkt 3.
- 2.2.2. Dirigeringen af personer, der udfører manøvrer, som indebærer en risiko eller fare, er en form for lejlighedsvis signalgivning, der skal udføres ved hjælp af tegngivning og/eller mundtlige anvisninger.

3. Alternativ og supplerende anvendelse af signalgivning

- 3.1. Hvis virkningen er den samme, kan der frit vælges mellem:

- sikkerhedsfarve eller sikkerhedsskilt til at angive risici i forbindelse med ujævnheder eller højdeforskelle
- lyssignaler, lydsignaler og mundtlige anvisninger
- tegngivning og mundtlige anvisninger.

- 3.2. Nogle former for signalgivning kan anvendes samtidig, nemlig:

- lyssignaler og lydsignaler
- lyssignaler og mundtlige anvisninger
- tegngivning og mundtlige anvisninger

4. Angivelserne i nedenstående skema gælder for alle former for signalgivning, i hvilke indgår en sikkerhedsfarve.

Farve	Betydning	Anvisninger — Nærmere oplysninger
Rød	Forbud	Farlig adfærd
	Fare — Alarm	Stop, standsning, nødafbrydere Evakuering
	Ildslukningsmateriel og -udstyr	Identificering og angivelse af placering
Gul/orange	Advarsel	Giv agt, forsigtighed udvises, afprøvning, kontrol
Blå	Påbud	Særlig optræden eller handling — påbud om brug af personlige værnemidler
Grøn	Redningsforanstaltninger, førstehjælp	Døre, flugtveje, materiel, rednings- og/eller førstehjælpsposter, lokaler
	Ingen fare længere	Tilbagevenden til normale forhold

5. Virkningen af en given form for signalgivning må ikke forringes på grund af:
 - 5.1. tilstedeværelsen af et andet signal eller en anden lys- eller lydkilde af samme art, som kan virke forstyrrende for øjnene eller hørelsen, hvilket navnlig betyder:
 - 5.1.1. at man skal undgå at placere for mange skilte i umiddelbar nærhed af hinanden
 - 5.1.2. at der ikke samtidig må anvendes to lyssignaler, som kan forveksles
 - 5.1.3. at der ikke må anvendes et lyssignal i nærheden af en anden mindre kraftig lydkilde
 - 5.1.4. at der ikke samtidig må anvendes to lydsignaler
 - 5.1.5. at der ikke må anvendes et lydsignal, hvis baggrundsstøjen er for kraftig
 - 5.2. midler eller anordninger til signalgivning i en dårlig udformning, i et utilstrækkeligt antal, med en dårlig placering, i en dårlig tilstand eller med en ukorrekt funktion.
6. Midler og anordninger til signalgivning skal efter omstændighederne regelmæssigt rengøres, vedligeholdes, afprøves, repareres og eventuelt udskiftes, således at de bevarer deres særlige egenskaber og hele tiden er i funktionsdygtig stand.
7. Antallet og placeringen af de midler eller anordninger til signalgivning, der tages i anvendelse, skal afpasses efter omfanget af de pågældende risici eller farer eller af det berørte område.
8. Signalgivning, der kræver energitilførsel, skal være tilsluttet en anden energikilde i tilfælde af, at den normale energitilførsel afbrydes, medmindre risikoen forsvinder samtidig med, at energitilførslen afbrydes.
9. Et lys- og/eller lydsignal angiver, at der ved igangsætningen er påbegyndt en planlagt aktion; og signalets varighed skal svare til aktionens varighed.
Lys- eller lydsignaler skal tilkobles igen umiddelbart efter hver brug.
10. Lys- og lydsignaler skal inden ibrugtagningen underkastes kontrol med henblik på at konstatere, om de er i funktionsdygtig stand og virker efter hensigten; disse anordninger skal derefter i fornødent omfang afprøves med regelmæssige mellemrum.
11. I de tilfælde hvor de berørte arbejdstagere har forringede muligheder for at høre eller se, f.eks. under brug af personlige værnemidler, skal der træffes passende foranstaltninger for at supplere eller erstatte det omhandlede signal.
12. Områder, rum eller aflukker, der anvendes til oplagring af store mængder farlige stoffer eller præparater, skal være angivet med et passende advarselsskilt, der vælges blandt skiltene i bilag II, punkt 3.2, eller være afmærket i overensstemmelse med bilag III, punkt 1, medmindre etiketterne på selve emballagerne eller beholderne er tilstrækkelige i dette øjemed.

BILAG II

MINIMUMSFORSKRIFTER FOR SIKKERHEDSSKILTE

1. Væsentlige krav

- 1.1. Med hensyn til udformning og farvevalg skal sikkerhedsskiltene være i overensstemmelse med punkt 3, svarende til de enkelte sikkerhedsskiltes formål (forbudsskilte, advarselsskilte, påbudsskilte, redningsskilte samt skilte vedrørende ildslukningsmateriel).
- 1.2. Piktogrammerne skal være så enkle som muligt, og detaljer, der ikke bidrager til forståelsen, skal udelades.
- 1.3. De anvendte piktogrammer kan afvige en smule fra eller gøres mere detaljerede end illustrationerne i punkt 3, under forudsætning af at de har en tilsvarende betydning og ikke bliver vanskeligere at forstå.
- 1.4. Sikkerhedsskiltene skal være fremstillet af et materiale, der bedst muligt kan modstå slag, dårlige vejrforhold og andre belastninger fra det omgivende miljø.
- 1.5. Sikkerhedsskiltene skal være af en sådan størrelse og farve- og lysegenskaberne af en sådan art, at skiltene let kan ses og forstås.

2. Anvendelse af sikkerhedsskilte

- 2.1. Sikkerhedsskiltene skal i princippet placeres i en højde og på en måde, der er passende i forhold til synsvinklen, idet der tages hensyn til eventuelle forhindringer, enten ved indgangen til et område, hvor det generelt er risikabelt at færdes, eller i umiddelbar nærhed af en given risiko eller en given genstand, og de skal placeres på et veloplyst, let tilgængeligt og iøjnefaldende sted.

Med forbehold af direktiv 89/654/EØF skal der, hvor den naturlige belysning er utilstrækkelig, anvendes selvlysende farver, reflekterende materialer eller kunstig belysning.

- 2.2. Når den situation, der begrundede opsætningen af sikkerhedsskiltet, ikke længere foreligger, skal sikkerhedsskiltet fjernes.

3. Skilte

3.1. Forbudsskilte

— Væsentlige krav:

- rund form
- sort piktogram på hvid bund, rød kant og rød bjælke (der går nedad fra venstre mod højre tværs over piktogrammet i en vinkel på 45° i forhold til vandret) (den røde farve skal dække mindst 35 % af skiltets overflade).

Rygning forbudt

Rygning og åben ild forbudt

Ingen adgang for fodgængere

Sluk ikke med vand

Ikke drikkevand

Adgang forbudt
for uvedkommende

Ingen adgang for kørende transport

Må ikke berøres

3.2. Advarselsskilte

— Væsentlige krav:

- trekantet form
- sort piktogram på gul bund, sort kant (den gule farve skal dække mindst 50 % af skiltets overflade).

Brandfarlige stoffer
eller høj temperatur ⁽¹⁾Eksplodingsfarlige
stoffer

Giftige stoffer

Ætsende stoffer

Radioaktive stoffer

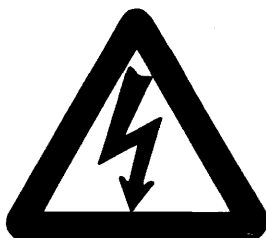

Kran i arbejde

⁽¹⁾ Medmindre der forefindes et særligt skilt vedrørende høj temperatur.

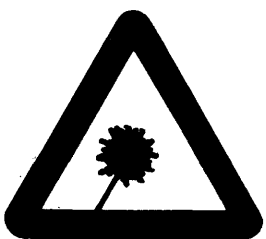
Pas på kørende
transport

Farlig elektrisk
spænding

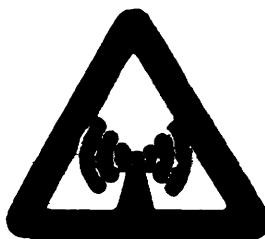
Giv agt

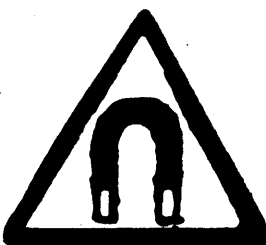
Laserstråling

Brandnærende

Ikke-ioniserende
stråling

Stærkt magnetfelt

Ujævnheder

Højdeforskel

Biologisk fare (*)

Lav temperatur

Skadelige eller
irriterende stoffer (**)

3.3. Påbudsskilte

— Væsentlige krav:

- rund form
- hvidt piktogram på blå bund (den blå farve skal dække mindst 50 % af skiltets overflade).

(*) Dette skilt er omhandlet i Rådets direktiv 90/679/EØF af 26. november 1990 om beskyttelse af arbejdstagere mod farerne ved at være udsat for biologiske agenser under arbejdet (syvende særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) (EFT nr. L 374 af 31. 12. 1990, s. 1).

(**) Skiltets bund kan undtagelsesvis være orange, hvis denne farve er berettiget, fordi der findes et tilsvarende trafikskilt.

Øjenværn påbudt

Hovedværn påbudt

Høreværn påbudt

Åndedrætsværn påbudt

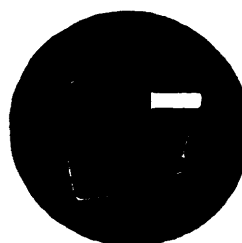
Fodværn påbudt

Beskyttelseshandsker påbudt

Beskyttelsesdragt påbudt

Ansigtværn påbudt

Faldsikring påbudt

Obligatorisk fodgængerpassage

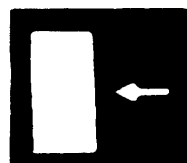
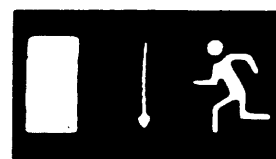
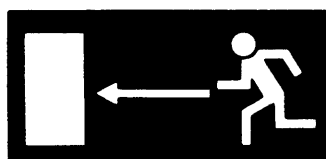

Generelt påbud
(i givet fald med supplerende skilt)

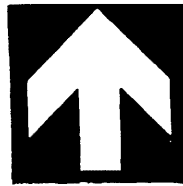
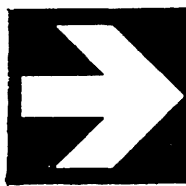
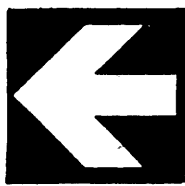
3.4. Redningsskilte

— Væsentlige krav:

- rektangulær eller kvadratisk form
- hvidt piktogram på grøn bund (den grønne farve skal dække mindst 50 % af skiltets overflade).

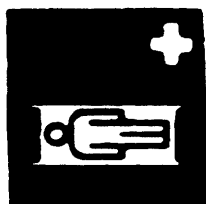
Flugtvej/nødudgang

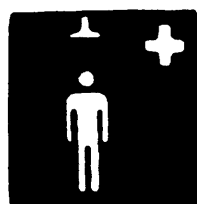
Retningsangivelse
(anvendes som supplerende skilt til de nedenfor viste skilte)

Førstehjælp

Båre

Nødbruser

Øjenskyllning

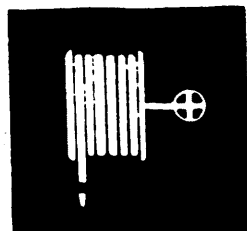

Telefon til redningsvæsen og førstehjælp

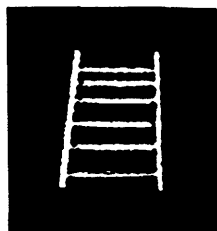
3.5. Skilte vedrørende ildslukningsmateriel

— Væsentlige krav:

- rektangulær eller kvadratisk form
- hvidt piktogram på rød bund (den røde farve skal dække mindst 50 % af skiltets overflade).

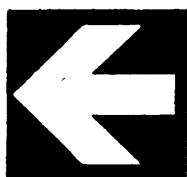
Brandslange

Ildslukker

Stige

Telefon
til brandvæsen

Retningsangivelse
(anvendes som supplerende skilt til de ovenfor viste skilte)

BILAG III

MINIMUMSFORSKRIFTER FOR AFMÆRKNING AF BEHOLDERE OG RØRSYSTEMER

1. Beholdere, der anvendes på arbejdsstedet, og som indeholder farlige stoffer eller præparater som defineret i Rådets direktiv 67/548/EØF ⁽¹⁾ og 88/379/EØF ⁽²⁾, og beholdere, der anvendes til oplagring af sådanne farlige stoffer eller præparater, samt synlige rørsystemer, der indeholder eller leder sådanne farlige stoffer og præparater, skal være forsynet med en mærkning/etikettering (piktogram eller symbol på en bundfarve) som fastsat i disse direktiver.

Første afsnit finder ikke anvendelse på beholdere, der anvendes kortvarigt under arbejdet, eller beholdere, hvis indhold udskiftes hyppigt, forudsat at der træffes passende alternative foranstaltninger, f.eks. i form af underretning, oplæring eller instruktion, der garanterer det samme beskyttelsesniveau.

Den i første afsnit nævnte afmærkning kan:

- erstattes af advarselsskilte som vist i bilag II, med samme piktogram eller symbol
 - suppleres med yderligere oplysninger som f.eks. det farlige stofs eller præparats navn og/eller formel samt nærmere oplysninger om risikoen
 - for transport af beholderne på arbejdsstedet suppleres med eller erstattes af de skilte, som anvendes i EF i forbindelse med transport af farlige stoffer og præparater.
2. Afmærkningen skal placeres som følger:
 - på den eller de synlige sider
 - i form af skilte, selvklebende mærker eller påmalinger.
 3. De væsentlige krav, som er omhandlet i bilag II, punkt 1.4, samt bestemmelserne i bilag II, punkt 2, vedrørende anvendelse af skilte, gælder i givet fald også for den mærkning/etikettering, der er omhandlet i punkt 1 i dette bilag.
 4. Afmærkningen af rør skal anbringes på et synligt sted i nærheden af de steder, der frembyder størst fare, såsom ventiler og samlinger, og med passende mellemrum, jf. dog punkt 1, 2 og 3.
 5. Områder, rum eller aflukker, der anvendes til oplagring af store mængder farlige stoffer eller præparater, skal være angivet med et passende advarselsskilt, der vælges blandt skiltene i bilag II, punkt 3.2, eller være afmærket i overensstemmelse med bilag III, punkt 1, medmindre etiketterne på de forskellige emballager eller beholdere er tilstrækkelige i dette øjemed under hensyn til bilag II, punkt 1.5, vedrørende størrelsen.

Oplagringer af en række farlige stoffer eller præparater kan angives ved et advarselsskilt »almindelig fare«.

Ovennævnte skilte eller mærkning/etikettering skal alt efter omstændighederne placeres ved oplagringsområdet eller på døren ind til oplagringsrummet.

⁽¹⁾ EFT nr. L 196 af 16. 8. 1967, s. 1.

⁽²⁾ EFT nr. L 187 af 16. 7. 1988, s. 14.

BILAG IV**MINIMUMSFORSKRIFTER FOR AFMÆRKNING OG PLACERING AF ILDSLUKNINGSMATERIEL****1. Indledende bemærkning**

Dette bilag finder anvendelse på materiel, som udelukkende anvendes til slukning af ild.

2. Brandslukningsmateriel skal farvemærkes, og dets placering skal angives ved hjælp af et skilt og/eller en farvemærkning af de områder, hvor det er placeret, eller ved indgangen til disse.**3. Til afmærkning af dette udstyr anvendes rødt.**

Den røde farve skal dække en så stor del af overfladen, at udstyret bliver let genkendeligt.

4. De i bilag II, punkt 3.5, omhandlede skilte skal anvendes til at vise placeringen af dette materiel.

BILAG V

MINIMUMSFORSKRIFTER FOR AFMÆRKNING AF FORHINDRINGER OG STEDER, DER FREMBYDER EN FARE, SAMT AF FÆRDSLSVEJE**1. Afmærkning af forhindringer og steder, der frembyder en fare**

- 1.1. De steder på en virksomheds bebyggede område, som arbejdstagerne færdes på i forbindelse med deres arbejde, og hvor der er risiko for at støde mod forhindringer eller risiko for nedfaldende genstande, eller at personer kan falde ned, skal afmærkes ved hjælp af gul- og sortstribede eller rød- og hvidstribede bånd.
- 1.2. Afmærkningens dimensioner skal afpasses efter størrelsen af den forhindring eller det sted, der frembyder en fare.
- 1.3. De gule og sorte eller røde og hvide striber skal have en hældning på ca. 45° og skal være omtrent lige brede.
- 1.4. Eksempel:

2. Afmærkning af færdselsveje

- 2.1. Når lokalernes anvendelse og udstyr gør det påkrævet af hensyn til arbejdstagernes beskyttelse, skal færdselsveje, der benyttes af køretøjer, være klart afmærket med en uafbrudt stribet i en tydelig farve, helst hvid eller gul, valgt under hensyntagen til underlagets farve.
- 2.2. Ved stribernes placering skal tages hensyn til den for sikkerheden nødvendige afstand mellem køretøjerne og genstande, der befinder sig i nærheden, samt mellem fodgængere og køretøjer.
- 2.3. Færdselsveje i fri luft i virksomhedens bebyggede områder skal ligeledes om nødvendigt være afmærket, medmindre de er afgrænset eller flisebelagt på passende vis.

BILAG VI**MINIMUMSFORSKRIFTER FOR LYSSIGNALER****1. Væsentlige krav**

- 1.1. Det lys, der udsendes af et signal, skal under hensyntagen til betingelserne for benyttelse heraf danne en passende kontrast til omgivelserne uden at blænde på grund af for stor lystæthed og uden at være vanskeligt synligt på grund af utilstrækkelig lystæthed.
- 1.2. Den lysende overflade, hvorfra der udsendes et signal, kan være ensfarvet eller forsynet med et piktogram på en bestemt baggrundsfarve.
- 1.3. Den ensfarvede bund skal være i overensstemmelse med listen over farvernes betydning som anført i bilag I, punkt 4.
- 1.4. Hvis et signal er forsynet med et piktogram, skal dette være i overensstemmelse med de regler, der gælder for det pågældende sikkerhedsskilt som anført i bilag II.

2. Særlige regler for anvendelse

- 2.1. Hvis en anordning kan udsende et konstant og et blinkende lyssignal, skal det blinkende lyssignal i forhold til det konstante lyssignal angive en højere grad af fare, eller at det i højere grad haster med at gribe ind.
I et blinkende lyssignal skal hvert blink vare så længe og blinkene komme med en sådan hyppighed:
 - at meddelelsen forstås fuldt ud
 - og enhver forveksling med andre lyssignaler eller med et konstant lyssignal undgås.
- 2.2. Hvis der anvendes et blinkende lyssignal i stedet for eller sammen med et lydsignal, skal der anvendes en identisk signalkode.
- 2.3. Hvor der er tale om lyssignaler til angivelse af kritiske faresituationer, skal disse gøres til genstand for en særlig kontrol eller udstyres med en reservelampe.

BILAG VII**MINIMUMSFORSKRIFTER FOR LYDSIGNALER****1. Væsentlige krav****1.1. Et lydsignal skal:**

- a) være klart højere end den omgivende støj, således at det kan høres, men det må ikke være unødvendigt højt eller smertefuldt
- b) bl.a. med hensyn til impuls længde, adskillelse mellem impulser og impulsserier være let genkendeligt og klart forskelligt fra dels et andet lydsignal, dels andre lyde i omgivelserne.

- 1.2. Hvis et anlæg kan udsende et lydsignal med varierende og ensartet frekvens, skal den varierende frekvens anvendes til i forhold til den ensartede frekvens at angive et højere fareniveau eller en større nødvendighed af den indgriben eller handling, der anmodes om eller kræves.

2. Koder

Evakueringslydsignaler skal være uafbrudte.

BILAG VIII

MINIMUMSFORSKRIFTER FOR MUNDTLIGE ANVISNINGER

1. Væsentlige krav

- 1.1. En mundtlig anvisning i form af korte meddelelser, sætninger, ordgrupper og/eller isolerede ord, eventuelt i kodeform, sendes fra den talende til en eller flere tilhørere.
- 1.2. Mundtlige budskaber skal være så korte, enkle og klare som muligt; den talende skal i tilstrækkelig grad være i stand til at formulere sig og tilhøreren eller tilhørerne i tilstrækkelig grad i stand til at høre, for at den mundtlige anvisning skal kunne opfattes.
- 1.3. Den mundtlige anvisning sendes direkte (ved brug af den menneskelige stemme) eller indirekte (den menneskelige stemme eller en syntetisk stemme, der udsendes via et dertil beregnet apparat eller anlæg).

2. Særlige regler for anvendelse

- 2.1. Det berørte personale skal kende den sprogbrug, der anvendes, for at kunne udsende og fuldt ud forstå det mundtlige budskab og for på baggrund af budskabet at kunne forholde sig som påkrævet med hensyn til sikkerhed og sundhed.
- 2.2. Hvis mundtlige anvisninger anvendes i stedet for eller som supplement til tegngivning, skal der anvendes ordkoder som f.eks.:

— start:	til at angive, at styringen overtages
— stop:	til at afbryde eller afslutte bevægelsen
— afslutning:	til at afslutte manøvrerne
— op:	til at få en byrde hævet
— ned:	til at få en byrde sænket
— fremad tilbage til højre til venstre:	} bevægelsesretningen skal koordineres med den tilsvarende tegngivning
— fare:	
— hurtigt:	til at angive nødstop
	til at fremskynde en bevægelse af sikkerhedshensyn.

BILAG IX

MINIMUMSFORSKRIFTER FOR TEGNGIVNING

1. Krav

Tegngivning skal være præcis, enkel, bestå af store bevægelser, være let at udføre og forstå og være absolut entydig.

Hvis begge arme bruges samtidig, skal de bruges symmetrisk, og der må kun gives et tegn ad gangen.

Under forudsætning af at ovennævnte krav overholdes, kan de tegn, der anvendes, afvige en smule fra eller være mere detaljerede end de tegn, der er opført i punkt 3, hvis deres betydning og forståelse er mindst lige så klar.

2. Særlige regler for anvendelse af tegn

- 2.1. Den person, der afgiver et signal, kaldet signalmand, giver i forbindelse med manøvrering af en byrde instrukser ved hjælp af tegn til en modtager, kaldet operatør.
- 2.2. Signalmanden skal kunne se, hvad der skal manøvreres, og følge den manøvrerede genstand med øjnene, uden at han derved udsættes for fare i forbindelse med manøvreringen.
- 2.3. Signalmanden skal udelukkende koncentrere sig om at give instrukser i forbindelse med manøvreringen og sikkerheden for de arbejdstagere, der befinder sig i umiddelbar nærhed.
- 2.4. Hvis de betingelser, der er anført i punkt 2.2, ikke er opfyldt, skal der anvendes flere signalmænd.
- 2.5. Operatøren skal standse op under manøvreringen for at bede om nye instrukser, når han ikke udføre de modtagne ordrer på en tilstrækkelig sikker måde.

2.6. Tilbehør ved tegngivning

Signalmanden skal let kunne genkendes af operatøren.

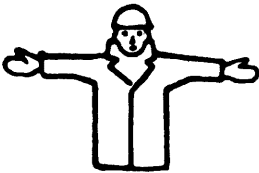
Signalmanden skal bære en eller flere beklædningsgenstande eller lignende, som gør ham let genkendelig, f.eks. jakke, hjelm, manchetter, armbind, eller være forsynet med »slikkepinde«.

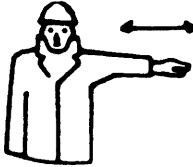
De nævnte beklædningsgenstande eller lignende skal have en stærk farve, helst den samme farve, som udelukkende anvendes af signalmanden.

3. Koder, der skal anvendes ved tegngivning

Indledende bemærkning:

De nedenfor anførte koder udelukker ikke anvendelsen af andre kodesystemer inden for særlige aktivitetsområder, hvis disse koder anvendes på fællesskabsniveau og vedrører de samme manøvrer.

Betydning	Beskrivelse	Illustration
A. Almindelige bevægelser		
START Klar Tegngivningen påbegyndes	Begge armene holdes vandret ud til siderne, håndfladerne vendes fremad	
STOP Afbrydelse Afslutning af bevægelsen	Højre hånd strækkes opad, håndfladen vendes fremad	
AFSLUTNING af manøvrerne	De to hænder griber hinanden i brysthøjde	
B. Vertikale Bevægelser		
OP	Højre hånd strækkes opad, håndfladen vendes fremad, og der foretages en langsom cirkelbevægelse	
NED	Højre hånd strækkes nedad, håndfladen vendes ind mod kroppen, og der foretages en langsom cirkelbevægelse	
VERTIKAL AFSTAND	Hænderne angiver afstanden	

Betydning	Beskrivelse	Illustration
C. Horisontale bevægelser		
FREMAD	Begge arme bøjes, håndfladerne vendes indad, underarmene bevæges langsomt mod kroppen	
TILBAGE	Begge arme bøjes, håndfladerne vendes udad, underarmene bevæges langsomt væk fra kroppen	
TIL HØJRE set i forhold til signal- manden	Højre arm strækkes ud til omtrent vandret stilling, håndfladen vendes nedad, og der foretages små, langsomme bevægelser i den pågældende retning	
TIL VENSTRE set i forhold til signal- manden	Venstre arm strækkes ud til omtrent vandret stilling, håndfladen vendes nedad, og der foretages små, langsomme bevægelser i den pågældende retning	
HORISONTAL AFSTAND	Hænderne angiver afstanden	

Betydning	Beskrivelse	Illustration
D. Fare		
FARE nødstop	Begge arme strækkes opad med håndfladerne vendt fremad	
HURTIG BEVÆGELSE	Tegngivningen udføres med hurtige bevægelser	
LANGSOM BEVÆGELSE	Tegngivningen udføres med langsomme bevægelser	

RÅDETS AFGØRELSE

af 24. juni 1992

om tilrettelæggelse af Det Europæiske År for Ældre og for Solidaritet mellem Generationerne (1993)

(92/440/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 235,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽²⁾,under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

Det Europæiske Økonomiske Fællesskab sigter mod en fortsat forbedring af leve- og arbejdsvilkårene og mod en harmonisk økonomisk udvikling;

Europa-Parlamentet har vedtaget beslutning af 18. februar 1982 om vilkårene og problemerne for de ældre i Det Europæiske Fællesskab ⁽⁴⁾, beslutning af 10. marts 1986 om hjemmehjælp til ældre mennesker ⁽⁵⁾ samt beslutning af 14. maj 1986 om en fællesskabsaktion til forbedring af de ældres stilling i Fællesskabets medlemsstater ⁽⁶⁾;

Europa-Parlamentet har i nævnte beslutning af 14. maj 1986 udtrykt ønske om proklamering af et europæisk år for de ældre;

Rådet har den 26. november 1990 truffet afgørelse 91/49/EØF om fællesskabsaktioner til fordel for ældre ⁽⁷⁾ og i den forbindelse erklæret året 1993 for »Det Europæiske År for Ældre og for Solidaritet mellem Generationerne«;

den nuværende demografiske udvikling fører til en kraftig forøgelse af ældrebefolkningen, og denne udvikling vil få væsentlige økonomiske og sociale konsekvenser, særlig for arbejdsmarkedet, den sociale sikring og de sociale udgifter;

udveksling af informationer og af erfaringer og samråd og høringer om foranstaltninger med henblik på ældre mellem

Kommissionen, medlemsstaterne og repræsentanter for de ældre udgør et vigtigt element til fremme af solidariteten i Fællesskabet;

de aktioner, der gennemføres på fællesskabsplan, skal give kendskab til og supplere de aktioner af forskellig art, der gennemføres på forskellige niveauer i medlemsstaterne;

et beløb på 6,9 mio. ECU skønnes nødvendigt til gennemførelsen af denne afgørelse; de midler, der for regnskabsåret 1992 skønnes nødvendige inden for de nuværende finansielle overslag, beløber sig til 4,339 mio. ECU;

de midler, der skal afsættes til finansiering af denne afgørelse for tiden efter regnskabsåret 1992, bør ligge inden for Fællesskabets gældende finansieringsramme;

Traktaten indeholder ikke anden hjemmel for vedtagelsen af denne afgørelse end artikel 235 —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Formål — aktioner — koordinerede aktioner

1. Det Europæiske År for Ældre og Solidaritet mellem Generationerne, i det følgende benævnt »det europæiske år«, har til formål:

- a) at understrege Fællesskabets sociale dimension
- b) at gøre samfundet opmærksom på de ældres situation, på de udfordringer, som følger af den nuværende og fremtidige demografiske udvikling, samt på følgerne af befolkningens stigende gennemsnitsalder for hele Fællesskabets politik
- c) at fremme overvejelser og drøftelser om de former for ændringer, der bliver nødvendige for at imødegå denne situation og som følge af denne udvikling
- d) at fremme solidariteten mellem generationerne
- e) at inddrage de ældre bedre i den europæiske integrationsproces.

⁽¹⁾ EFT nr. C 25 af 1. 2. 1992, s. 5.

⁽²⁾ EFT nr. C 176 af 13. 7. 1992.

⁽³⁾ EFT nr. C 169 af 6. 7. 1992, s. 49.

⁽⁴⁾ EFT nr. C 66 af 15. 3. 1982, s. 71.

⁽⁵⁾ EFT nr. C 88 af 14. 4. 1986, s. 17.

⁽⁶⁾ EFT nr. C 148 af 16. 6. 1986, s. 61.

⁽⁷⁾ EFT nr. L 28 af 2. 2. 1991, s. 29.

2. Følgende aktioner er planlagt for det europæiske år:

a) *Aktioner uden finansielle konsekvenser for fællesskabsbudgettet*

Frivillige foranstaltninger, som gennemføres af offentlige og private instanser:

- anvendelse af det fælles logo og det slogan, der gælder for det europæiske år, i forbindelse med informationskampagner og forskellige arrangementer
- udbredelse af informationer i medierne om det europæiske år.

b) *Aktioner, som finansieres delvis over fællesskabsbudgettet*

- i) Konferencer sammen med medlemsstaterne med henblik på gennemførelse af formålet med det europæiske år.

Fællesskabet kan yde økonomisk støtte på op til 30 % af udgifterne til disse foranstaltninger.

- ii) Foranstaltninger med henblik på formidling og udveksling af oplysninger mellem organer i forskellige medlemsstater med det formål:

- a) at fremme ældres evne til at klare sig selv
- b) at imødegå ældres helbredsproblemer bedre
- c) at gøre opmærksom på ældres positive bidrag og fremme solidariteten mellem generationerne
- d) at fremme ældres aktive deltagelse i samfundslivet
- e) at skabe en dialog og sikre gensidig forståelse inden for Fællesskabet for at skabe bedre forudsætninger for at tage de udfordringer op, der følger af det at blive ældre.

Fællesskabet kan yde økonomisk støtte på op til 60 % af udgifterne til disse foranstaltninger.

- iii) Bevidstgørelses- og oplysningsforanstaltninger på nationalt plan.

Foranstaltninger inden for rammerne af formålet med det europæiske år vedrørende emner, som medlemsstaten og Kommissionen fastlægger efter høring af det rådgivende udvalg, der er nævnt i artikel 5, herunder:

- priser og konkurrencer på nationalt plan
- informations- og reklamekampagner på nationalt plan
- offentliggørelse af informationer på nationalt plan

— tilrettelæggelse af arrangementer på nationalt plan.

Fællesskabet kan yde økonomisk støtte på op til 30 % af udgifterne til disse foranstaltninger.

- iv) Tilrettelæggelse på fællesskabsplan af konferencerne i forbindelse med det europæiske års indledning og afslutning.

Tilrettelæggelse af andre arrangementer på fællesskabsplan, bl.a. vedrørende gradvis overgang fra arbejdsliv til pension, navnlig på grundlag af Kommissionens rapport om iværksættelse af Rådets henstilling 82/857/EØF af 10. december 1982 om principperne for Fællesskabets politik vedrørende pensionsalder ⁽¹⁾.

c) *Aktioner, som finansieres fuldstændigt over fællesskabsbudgettet*

- i) Priser og konkurrencer på fællesskabsplan.

Der vil blive uddelt priser i forbindelse med konkurrencer vedrørende emner, som Kommissionen vil fastlægge efter høring af ovennævnte rådgivende udvalg.

- ii) Informations- og reklamekampagner på fællesskabsplan.

I medierne i samtlige medlemsstater.

- iii) Offentliggørelse af informationer på fællesskabsplan, herunder rapporter om følgende emner:

- a) de økonomiske og sociale politikker og de ældre
- b) de ældres sociale integration i Europa
- c) »Eurobarometer«-undersøgelsen vedrørende ældre
- d) et socialt portræt af de ældre europæere
- e) »Europe sociale« (særudgave vedrørende ældre).

- iv) Net af pilotprojekter, der iværksættes af offentlige og/eller private organisationer med det formål at tilskynde til nye metoder til såvel udnyttelse af ældres potentiel som fremme af deres bidrag til samfundet samt af omsorgen for ældre, der ikke kan klare sig selv.

3. De koordinerede aktioner vedrørende det europæiske år gennemføres af Fællesskabet, medlemsstaterne — herunder eventuelt regionale og lokale myndigheder — arbejdsmarkedets parter og de ikke-statslige organisationer, der repræsenterer eller beskæftiger sig med ældre.

⁽¹⁾ EFT nr. L 357 af 18. 12. 1982, s. 27.

*Artikel 2***Det Nationale Koordinationsudvalg**

1. Hver medlemsstat nedsætter et nationalt koordinationsudvalg, der skal tilrettelægge medlemsstatens — og eventuelt også de regionale og lokale myndigheders — deltagelse i det europæiske år.

2. Dette nationale udvalg skal være repræsentativt for alle de ældres interesser, navnlig for arbejdsmarkedets parter og de vigtigste ikke-statslige organisationer, der repræsenterer eller beskæftiger sig med ældre.

Artikel 3

Aktioner, der ikke har indvirkning på fællesskabsbudgettet, eller som delvis finansieres over fællesskabsbudgettet

De aktioner, der er omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra a) og b), fastlægges efter fremgangsmåden i artikel 5, stk. 2.

*Artikel 4***Finansiering**

1. De fællesskabsmidler, der skønnes nødvendige til gennemførelsen af denne afgørelse, beløber sig til 6,9 mio. ECU, hvoraf 4,339 mio. ECU for regnskabsåret 1992 inden for de nuværende finansielle overslag.

For den videre gennemførelse af denne afgørelse bør beløbet ligge inden for Fællesskabets gældende finansieringsramme.

2. Budgetmyndigheden fastlægger de disponible bevilninger for hvert regnskabsår under hensyntagen til de i artikel 2 i finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget omhandlede principper om forsvarlig økonomisk forvaltning.

*Artikel 5***Udvalg**

1. Kommissionen bistås af det rådgivende udvalg, der er nedsat ved artikel 6, stk. 1, i Rådets afgørelse 91/49/EØF.

2. Kommissionens repræsentant forelægger udvalget et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Udvalget afgiver en udtalelse om dette udkast inden for en frist, som

formanden kan fastsætte under hensyntagen til, hvor meget det pågældende spørgsmål haster, i givet fald ved afstemning.

Udtalelsen optages i mødeprotokollen; derudover har hver medlemsstat ret til at anmode om, at dens holdning indføres i mødeprotokollen.

Kommissionen tager størst muligt hensyn til udvalgets udtalelse. Den underretter udvalget om, hvorledes den har taget hensyn til dets udtalelse.

3. Udvalget undersøger på formandens initiativ og i givet fald på anmodning af et af medlemmerne erhvervet spørgsmål vedrørende koordinering mellem de aktioner, der gennemføres i henhold til denne afgørelse, og de nationale aktioner, der gennemføres i forbindelse med det europæiske år.

*Artikel 6***Projekterne**

1. Medlemsstaterne skal efter høring af de i artikel 2 omhandlede nationale udvalg:

- evaluere de projekter fra offentlige og private instanser, som forelægges Kommissionen med henblik på finansiering
- kontrollere gennemførelsen af disse projekter og aflægge rapport til Kommissionen, hvis der ydes national økonomisk støtte til projekterne.

2. Det i artikel 5 omhandlede udvalg underrettes om ethvert projekt, som Kommissionen agter at yde økonomisk støtte til.

*Artikel 7***Underretning af Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg**

Kommissionen underretter Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg om, på hvilket stadium arbejdet befinder sig, og sender dem en status over og en evaluering af de aktioner, som er blevet gennemført i løbet af det europæiske år.

Udfærdiget i Luxembourg, den 24. juni 1992.

På Rådets vegne

José da SILVA PENEDA

Formand

RÅDETS HENSTILLING

af 24. juni 1992

om fælles kriterier i forbindelse med sikring af tilstrækkelige indtægter og ydelser fra socialbeskyttelsesordninger

(92/441/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER —som henviser til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske
Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 235,som henviser til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,som henviser til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽²⁾,som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale
Udvalg ⁽³⁾, og

som tager følgende i betragtning:

- 1) Styrkelsen af den sociale samhørighed i Fællesskabet
nødvendiggør en større grad af solidaritet over for de
dårligst bemidlede og mest udsatte personer;
- 2) respekten for den menneskelige værdighed indgår
blandt de grundlæggende rettigheder, der ligger til
grund for fællesskabsretten, og som er anerkendt som
sådanne i præamblen til Den Europæiske Fælles Akt;
- 3) i det seneste årti har en lang række forskellige forhold
og faktorer bevirket, at stadig flere er blevet ofre for
social udstødelse, og at risikoen for at komme i en
uholdbar social situation gradvis er øget, hvilket især er
en følge af samspillet mellem dels udviklingen på
arbejdsmarkedet, herunder specielt den forøgede lang-
tidsledighed, dels udviklingen i familiestrukturerne,
hvor specielt risikoen for at blive socialt isoleret er
blevet større;
- 4) det er nødvendigt, at de generelle udviklingspolitikker,
som kan bidrage til at afhjælpe de konstaterede struk-
turbetingede problemer, ledsages af specifikke, syste-
matiske og sammenhængende integrationspolitikker;
- 5) derfor bør bestræbelserne videreføres og landvinding-
erne på det socialpolitiske område konsolideres, og
politikken på disse områder bør tilpasses de mange
forskellige former, som den sociale udstødelse kan
antage, og dette indebærer, at de forskellige nødvendige
former for øjeblikkelig hjælp skal ledsages af foranstalt-
ninger, der klart tager sigte på økonomisk og social
integration af de pågældende personer;
- 6) personer, der kun har utilstrækkelige, uregelmæssige
og usikre ressourcer til rådighed, er på grund heraf ude

af stand til at tage rimelig del i det økonomiske og
samfundsmæssige liv i det samfund, de lever i, og de vil
heller ikke med held kunne indgå i en økonomisk og
social integrationsproces; det er derfor vigtigt, at det
som led i en samlet og sammenhængende politik til
samfundsmæssig integrering af de dårligst bemidlede
erkendes, at de pågældende har ret til tilstrækkelige,
stabile og forudsigelige indtægter;

- 7) Rådet og socialministrene, forsamlet i Rådet, vedtog
den 29. september 1989 en resolution om kampen for at
undgå sociale tabere ⁽⁴⁾, hvori de understreger, at
kampen for at undgå sociale tabere må betragtes som en
væsentlig bestanddel af det indre markeds sociale
dimension;

- 8) i fællesskabspagten om arbejdstagernes grundlæggende
arbejdsmarkeds-mæssige og sociale rettigheder, som
stats- og regeringscheferne fra elleve medlemsstater
vedtog på Det Europæiske Råds samling i Strasbourg
den 9. december 1989, erklæres navnlig i ottende
betragtning og i punkt 10 og 25 følgende:

»(. . .) det er vigtigt i en solidarisk ånd at bekæmpe
social udstødelse;«

»Alt efter de særlige forhold i det enkelte land:

10. Har enhver arbejdstager i Det Europæiske Fæl-
lesskab ret til en passende social beskyttelse, og
han skal uanset arten af sit ansættelsesforhold og
størrelsen af den virksomhed, hvori han er
beskæftiget, være berettiget til sociale sikrings-
ydelser af en tilstrækkelig størrelse.

Skal personer, som er udelukket fra arbejds-
markedet, enten fordi de ikke har kunnet få
adgang til det, eller fordi de ikke har kunnet
vende tilbage til det, og som ikke selv har midler
til deres underhold, sikres tilstrækkelige ydelser
og en tilstrækkelig indkomst, der er tilpasset
deres personlige situation.«

- »25. Skal enhver, der har nået pensionsalderen, men
som ikke er berettiget til pension, og som ikke
har andre midler til sit underhold, kunne få
adgang til en tilstrækkelig indkomst samt en
social bistand og lægehjælp, der er tilpasset den
pågældendes behov.«

⁽¹⁾ EFT nr. C 163 af 22. 6. 1991, s. 3.

⁽²⁾ EFT nr. C 150 af 15. 6. 1992.

⁽³⁾ EFT nr. C 14 af 20. 1. 1992, s. 1.

⁽⁴⁾ EFT nr. C 277 af 31. 10. 1989, s. 1.

- 9) Kommissionen har taget dette grundlæggende aspekt af kampen mod social udstødelse med i sit handlingsprogram om gennemførelsen af fællesskabspagten om arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder og har i den forbindelse specielt lagt vægt på betydningen af et fællesskabsinitiativ, som, baseret på et solidarisk ønske, skal gavne de dårligst stillede borgere i Fællesskabet, herunder de ældre, der meget ofte befinder sig i en situation, der ligner den, som de personer, der er udelukket fra arbejdsmarkedet, befinder sig i;
- 10) indførelsen af en garanti for indtægter og ydelser henhører under den sociale beskyttelse; det tilkommer i den forbindelse medlemsstaterne at fastlægge den juridiske karakter af bestemmelserne til sikring af denne garanti, idet disse bestemmelser i de fleste medlemsstater ikke henhører under den sociale sikring.
- 11) det er ved den gradvise iværksættelse af henstillingen vigtigt at tage hensyn til de finansielle midler, der er til rådighed, de nationale prioriteringer og balancen inden for de nationale socialbeskyttelsesordninger; der er forskel mellem medlemsstaterne for så vidt angår udviklingen af den sociale beskyttelse;
- 12) Europa-Parlamentet har i sin beslutning om bekæmpelse af fattigdommen i EF ⁽¹⁾ udtalt sig til fordel for indførelse af en garanteret minimumsindkomst i alle medlemsstater som et bidrag til integration af de fattigste borgere i samfundet;
- 13) Det Økonomiske og Sociale Udvalg har i sin udtalelse af 12. juli 1989 om fattigdommen ⁽²⁾ ligeledes anbefalet indførelse af en minimal genindslusningsindkomst, som både skal være sikkerhedsnet for de fattige og den nødvendige løftestang for deres genindslusning i samfundet;
- 14) denne henstilling anfægter ikke de nationale bestemmelser og fællesskabsbestemmelserne vedrørende opholdsret;
- 15) Traktaten indeholder ikke anden hjemmel for gennemførelse af de i denne henstilling opstillede mål end artikel 235 —

I. HENSTILLER TIL MEDLEMSSTATERNE:

- A. at de som led i en samlet og sammenhængende indsats i kampen mod social udstødelse erkender, at alle har en grundlæggende ret til indtægter og ydelser, der er tilstrækkelige til at leve en menneskeværdig tilværelse, og at de i konsekvens heraf og i det omfang, det er nødvendigt, tilpasser deres socialbe-

skyttelsesordning i henhold til de principper og retningslinjer, der er anført i det følgende;

- B. at de gennemfører den praktiske indrømmelse af denne ret efter følgende generelle principper:

1. Anerkendelse af en ret, der bygger på respekten for menneskets værdighed.
2. Fastlæggelse af denne rets rækkevidde for den enkelte under hensyn til lovlig bopæl og nationalitet og i overensstemmelse med de relevante bopæls- og/eller opholdsbestemmelser og med henblik herpå stræben efter gradvis at dække samtlige tilfælde af udstødelse i så vidt omfang som muligt og i henhold til bestemmelserne i medlemsstaterne;
3. Indrømmelse af denne ret til enhver, der ikke selv eller gennem den husstand, vedkommende måtte tilhøre, råder over tilstrækkelige midler
 - under forudsætning af, at vedkommende aktivt står til rådighed for arbejdsmarkedet eller er villig til at gennemgå en erhvervsuddannelse med henblik på at få arbejde, for så vidt der er tale om personer, hvis alder, helbred og familiemæssige situation tillader dette, eller i givet fald under forudsætning af, at der træffes foranstaltninger til at integrere de øvrige personer økonomisk og socialt, og
 - med forbehold af medlemsstaternes mulighed for at undlade at lade personer med fuldtidsbeskæftigelse eller studerende være omfattet af denne ret.

4. Indrømmelse af retten må ikke være tidsbegrænset, såfremt betingelserne for den er opfyldt, dog således at adgang til at nyde godt af denne ret konkret kan gøres tidsbegrænset, men med mulighed for forlængelse.

5. Denne ret er et supplement i forhold til andre sociale rettigheder og sideløbende hermed må de fattigste søges genindsat i deres almene rettigheder.

6. Den således anerkendte ret skal ledsages af den politik, der på nationalt plan anses for at være nødvendig for økonomisk og social integrering af de pågældende personer som omhandlet i resolution vedtaget af Rådet og af socialministrene, forsamlet i Rådet, den 29. september 1989, om kampen for at undgå sociale tabere;

- C. at de forvalter denne ret efter følgende praktiske retningslinjer:

1. a) Størrelsen af de midler, der anslås at være tilstrækkelige til at dække de væsentligste behov, når respekten for menneskets værdighed skal tilgodeses, fastsættes under hen-

⁽¹⁾ EFT nr. C 262 af 10. 10. 1988, s. 194.

⁽²⁾ EFT nr. C 221 af 28. 8. 1989, s. 10.

syn til leveomkostningerne og prisniveauet i den pågældende medlemsstat og afhængigt af de forskellige typer husstande og deres størrelse.

- b) Beløbenes størrelse tilpasses eller suppleres, så eventuelle specifikke behov vil kunne dækkes.
 - c) Fastsættelsen af disse beløb baseres på forskellige indikatorer, som de anser for relevante, som f.eks. statistikken over den gennemsnitlige disponible indkomst i medlemsstaten, statistikken over husholdningernes forbrug, den lovsikrede minimumsløn, hvis en sådan findes, eller prisniveauet.
 - d) Personer, der er i den erhvervsaktive alder, og som har evnen til at arbejde, skal fortsat tilskyndes til at søge beskæftigelse.
 - e) Der opstilles metoder til regelmæssig revision af disse beløb på grundlag af disse indikatorer, for at ydelserne til stadighed kan dække behovene.
2. Til personer, hvis indtægter som enkeltperson eller som husstand betragtet ligger under de således fastsatte, tilpassede eller supplerede beløb, ydes der en finansiel forskelsudligningsstøtte, således at de når op på disse beløb.
 3. Der træffes de nødvendige foranstaltninger for, at de gældende bestemmelser om skat, gældsforpligtelser og social sikring, for så vidt angår omfanget af den således ydede pengehjælp, anvendes på en sådan måde, at indtægter og ydelser holdes på et niveau, der er tilstrækkeligt til at sikre en menneskeværdig tilværelse.
 4. Der træffes enhver relevant foranstaltning for, at de pågældende lettere kan blive hjulpet til rette i det sociale system gennem foranstaltninger og service, bl.a. i form af rådgivning, information og bistand til at gøre deres rettigheder gældende.
 5. Der vedtages foranstaltninger, herunder om nødvendigt erhvervsuddannelsesforanstaltninger, for på effektiv måde at hjælpe personer, der er i den erhvervsaktive alder, og som har evnen til at arbejde, til at blive indsluset eller genindsluset på arbejdsmarkedet.
 6. Der træffes de nødvendige foranstaltninger for, at de dårligst bemidlede rent faktisk informeres om, at denne ret eksisterer.

De administrative procedurer og omstændighederne i forbindelse med undersøgelsen af de indtægter og de situationer, der berettiger til ydelserne, forenkles mest muligt.

Der sikres så vidt muligt og i overensstemmelse med de nationale lovgivninger de berørte personer let adgang til at klage til en uafhængig tredjepart som f.eks. domstolene;

- D. at de påser, at denne garanti for indtægter og ydelser kommer til at indgå i de sociale beskyttelsesordninger;

fastlæggelse af enkelthederne i forbindelse hermed samt finansieringen, forvaltningen og iværksættelsen skal ske i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis;

- E. at de allerede nu og gradvis iværksætter de i denne henstilling omhandlede foranstaltninger, så der kan gøres status efter fem år,

— under hensyn til de til rådighed stående økonomiske og budgetmæssige midler samt de prioriterede mål, som de nationale myndigheder har fastlagt, og ligevægten i de sociale beskyttelsesordninger, og

— idet de i givet fald afstemmer anvendelsesområdet efter aldersgrupper eller den familiemæssige situation;

- F. at de træffer passende foranstaltninger:

— for at indsamle systematiske oplysninger om, hvorledes disse foranstaltninger i realiteten kommer de pågældende befolkningsgrupper til gode, og

— for løbende at foretage en metodisk evaluering af foranstaltningernes gennemførelse og virkninger;

II. OG ANMODER MED HENBLIK PÅ KOMMISSIONEN OM:

1. i samarbejde med medlemsstaterne at stimulere og organisere en systematisk udveksling af oplysninger og erfaringer samt en løbende evaluering af de foranstaltninger, der vedtages nationalt;
2. med regelmæssige mellemrum at forelægge Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport, hvori Kommissionen på grundlag af de oplysninger, som den modtager fra medlemsstaterne, beskriver de fremskridt, der er gjort, og de vanskeligheder, man er stødt på i forbindelse med iværksættelse af denne henstilling.

Udfærdiget i Luxembourg, den 24. juni 1992.

På Rådets vegne
José da SILVA PENEDA
Formand

RÅDETS HENSTILLING

af 27. juli 1992

om overensstemmelse mellem målene og politikken for social beskyttelse

(92/442/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER —

som henviser til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 235,

som henviser til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

som henviser til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽²⁾,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽³⁾, og

som tager følgende i betragtning:

Ifølge artikel 118 i Traktaten har Kommissionen til opgave at fremme et snævert samarbejde mellem medlemsstaterne på det sociale område;

i fællesskabspagten om arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder, som blev vedtaget af stats- og regeringscheferne for elleve medlemsstater på Det Europæiske Råd den 9. december 1989 i Strasbourg, hedder det bl.a. i syvende, trettende og sekstende betragtning samt i punkt 10, 24 og 25:

»gennemførelsen af det indre marked skal for arbejdstagerne i Det Europæiske Fællesskab medføre forbedringer på det sociale område, navnlig med hensyn til (. . .) social beskyttelse (. . .);«

»(denne pagt) tilsigter (. . .) højtideligt at bekræfte, at der ved iværksættelsen af Den Fælles Akt i fuldt omfang skal tages hensyn til Fællesskabets arbejdsmarkedsmæssige og sociale dimension, og at det i den sammenhæng er nødvendigt på relevante niveauer at sørge for, at de arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder udbygges i Det Europæiske Fællesskab, navnlig for lønmodtagere og selvstændige;«

»den højtidelige erklæring om de grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder på fællesskabsplan må ikke i forbindelse med sin virkeliggørelse føre til forringelse i forhold til den nuværende situation i den enkelte medlemsstat,«

»Alt efter de særlige forhold i det enkelte land:

10. Har enhver arbejdstager i Det Europæiske Fællesskab ret til en passende social beskyttelse, og han

skal uanset arten af sit ansættelsesforhold og størrelsen af den virksomhed, hvori han er beskæftiget, være berettiget til sociale sikringsydelser af en tilstrækkelig størrelse.

Skal personer, som er udelukket fra arbejdsmarkedet, enten fordi de ikke har kunnet få adgang til det, eller fordi de ikke har kunnet vende tilbage til det, og som ikke selv har midler til deres underhold, sikres tilstrækkelige ydelser og en tilstrækkelig indkomst, der er tilpasset deres personlige situation.«

»Alt efter de særlige forhold i det enkelte land:

24. Skal enhver arbejdstager i Det Europæiske Fællesskab, der bliver pensioneret, kunne få adgang til midler, der sikrer vedkommende en rimelig levestandard.

25. Skal enhver, der har nået pensionsalderen, men som ikke er berettiget til pension, og som ikke har andre midler til sit underhold, kunne få adgang til en tilstrækkelig indkomst samt en social bistand og lægehjælp, der er tilpasset den pågældendes behov.«

det sociale sikringssystem er et væsentligt element til at skabe solidaritet mellem indbyggerne i de enkelte medlemsstater, i og med at enhver har ret til social beskyttelse;

i handlingsprogrammet om gennemførelsen af fællesskabspagten om arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder anfører Kommissionen, at forskellene i den sociale beskyttelse kan være en alvorlig hæmsko for arbejdstagernes frie bevægelighed og forværre de regionale skævheder, især mellem de nordlige og de sydlige lande i Fællesskabet; det er derfor blevet foreslået, at der skal iværksættes en strategi, som skal bringe politikken på dette område i overensstemmelse med de mål, der fastsættes i fællesskab, hvorved ovennævnte uheldige forhold kan afbødes;

den igangværende udvikling i de fleste medlemsstater er påvirket af problemer, som de har til fælles (bl.a. befolkningens aldring, udviklingen i familiemønstret, den vedvarende høje arbejdsløshed, udviklingen af fattigdommen og nye former for fattigdom), og på denne baggrund har Rådet på samlingen den 29. september 1989 foreslået, at den faktiske overensstemmelse fremmes yderligere ved at der fastlægges fælles målsætninger til at lede udviklingen i national politik;

⁽¹⁾ EFT nr. C 194 af 25. 7. 1991, s. 13.

⁽²⁾ EFT nr. C 67 af 16. 3. 1992, s. 206.

⁽³⁾ EFT nr. C 40 af 17. 2. 1992, s. 91.

formålet med denne strategi er at få fastsat fælles målsætninger for medlemsstaternes politik, således at de forskellige nationale systemer kan bestå samtidig og udvikle sig i harmoni med hinanden mod Fællesskabets grundlæggende mål;

de specifikke målsætninger, der er fastsat i fællesskab, skal tjene som udgangspunkt for tilpasningen af systemerne til ændringerne i behovene for beskyttelse, navnlig i forbindelse med ændringerne på arbejdsmarkedet, i familiemønstret og den demografiske udvikling;

formålet med at skabe overensstemmelse er ligeledes at sørge for, at den sociale beskyttelse bevares og styrkes i forbindelse med fuldførelsen af det indre marked; fuldførelsen heraf vil lette mobiliteten for arbejdstagerne og deres familier inden for Fællesskabet, og det bør undgås, at denne mobilitet hæmmes af for store forskelle i den sociale beskyttelse;

på grund af de meget forskellige sociale beskyttelsesordninger og deres rødder i national kultur er det medlemsstaterne selv, der afgør, hvorledes deres sociale beskyttelsesordning indrettes, finansieres og organiseres;

denne henstilling berører ikke medlemsstaternes og Fællesskabets bestemmelser vedrørende opholdsret;

de mål vedrørende social beskyttelse, som er nedfældet i denne henstilling, berører ikke den enkelte medlemsstats adgang til at fastlægge principperne for og opbygningen af dens sundhedsvæsen;

dette initiativ forekommer nødvendigt for inden for fællesmarkedets rammer at virkeliggøre et af fællesskabets mål —

I. HENSTILLER TIL MEDLEMSSTATERNE:

- A. at de med forbehold af medlemsstaternes kompetence til at fastlægge principperne for og varetage tilrettelæggelse af deres egne ordninger på de pågældende områder fører en generel politik på det sociale beskyttelsesområde, som er i overensstemmelse med følgende:

1. Under hensyn til de disponible økonomiske midler, til prioriteter og ligevægt inden for de sociale beskyttelsesordninger og alt efter den måde, disse er indrettet og finansieret på, tilstræbes det, at den sociale beskyttelse løser følgende opgaver:

- a) i overensstemmelse med principperne i Rådets henstilling 92/441/EØF af 24. juni 1992 om fælles kriterier i forbindelse med sikring af tilstrækkelige indtægter og ydelser

fra socialbeskyttelsesordninger ⁽¹⁾ at sikre enhver et indtægtsniveau i overensstemmelse med menneskets værdighed

- b) på de vilkår, som hver enkelt medlemsstat fastsætter, at give enhver, som har taget lovligt ophold på dens område, mulighed for, uanset størrelsen af den pågældendes indtægter, at nyde godt af de sundhedsbeskyttelsesordninger, der findes i medlemsstaten
- c) at bidrage til at fremme den sociale integration af alle personer, der har lovligt ophold i medlemsstaten, samt integration på arbejdsmarkedet af de personer, som er i stand til at udøve lønnet beskæftigelse
- d) at sikre lønmodtagere, som trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet efter endt arbejdsforløb, eller som tvinges til at ophøre med deres erhvervsarbejde på grund af sygdom, ulykke, moderskab, invaliditet eller arbejdsløshed, en erstatningsindkomst i form af faste ydelser eller beregnet i forhold til indtægten fra deres tidligere beskæftigelse, således at de kan bevare et rimeligt levestandardniveau i forhold til deres bidrag til de relevante sociale sikringsordninger
- e) at undersøge muligheden for at indføre og/eller fremme en passende social beskyttelse for selvstændige.

2. Ved tildeling af sociale ydelser bør følgende principper overholdes:

- a) ligebehandling, for at undgå enhver form for forskelsbehandling begrundet i nationalitet, race, køn, religion, livsførelse eller politisk overbevisning, når en ansøger opfylder de betingelser med hensyn til forsikrings- og/eller bopælsperioder, som kræves for at kunne opnå ydelserne
- b) lighed, for at de, der modtager sociale ydelser, også får deres del af en forbedring af levestandarden for befolkningen som helhed, under hensyntagen til, hvilke prioriteter der fastlægges på nationalt plan.

3. Det bør tilstræbes, at de sociale beskyttelsesordninger tilpasses ændringerne i adfærd og familiemønstre, når sådanne ændringer forårsager, at der opstår nye krav til den sociale beskyttelse, navnlig i forbindelse med ændringer på arbejdsmarkedet og i den demografiske udvikling.

⁽¹⁾ Se side 46 i denne Tidende.

4. Endelig bør de sociale beskyttelsesordninger administreres så effektivt som muligt under hensyntagen til de berørte personers rettigheder, behov og situation, også for så vidt angår indretning og drift;

B. at der om nødvendigt, med forbehold af medlemsstaternes kompetence til at fastlægge principperne for og varetage tilrettelæggelse af deres egne ordninger på de pågældende områder, sker en tilpasning og en udbygning af de sociale beskyttelsesordninger for dermed gradvis og inden for hvert enkelt område at nå følgende mål og at træffe de i den anledning nødvendige foranstaltninger.

1. Sygdom

Tilrettelægge den sociale beskyttelse, således at den medvirker til sygdomsforebyggelse, behandling og genoptræning af de berørte personer, for at følgende mål kan nås:

- a) på de vilkår, som hver enkelt medlemsstat fastsætter, at sørge for adgang til nødvendig behandling og til sygdomsforebyggende foranstaltninger for alle, der har lovligt ophold på medlemsstatens område
- b) at sørge for opretholdelse og om nødvendigt udbygning af et effektivt behandlingssystem, som tilpasses befolkningens behov, og som især er rettet mod de behov, som skyldes ældre personers stigende afhængighed, og som afpasses efter udviklingen i sygdomsformer og terapier og den nødvendige øgede forebyggelse
- c) om nødvendigt at sørge for genoptræning af rekonvalescenter, navnlig efter alvorlig sygdom eller en ulykke, og for deres efterfølgende genindtræden i arbejdslivet
- d) tildele lønmodtagere, som tvinges til arbejdsophør på grund af sygdom, faste ydelser eller ydelser beregnet i forhold til indtægten fra deres tidligere erhvervsarbejde, således at de kan opretholde et rimeligt niveau i forhold til deres bidrag til gældende sociale sikringsordninger.

2. Moderskab

- a) at sørge for, at alle kvinder, som har lovligt ophold på medlemsstatens område, får dækket omkostninger til pleje i forbindelse med graviditet, fødsel og følgerne heraf, med forbehold af, at den pågældende kvin-

de har ydet bidrag til relevante sociale sikringsordninger, og/eller at omkostningerne dækkes af den sociale bistand

- b) at sørge for, at kvindelige lønmodtagere, som afbryder deres arbejde på grund af moderskab, opnår en passende social beskyttelse.

3. Arbejdsløshed

- a) i overensstemmelse med henstillinger af 24. juni 1992 at sikre personer uden beskæftigelse, som har lovligt ophold på medlemsstatens område, en mindsteindtægt, med forbehold af, at de står til rådighed for arbejdsmarkedet
- b) at indføre mekanismer mod social udelukkelse til fordel for arbejdsløse, især unge, som kommer ud på arbejdsmarkedet, og langtidsledige, for dermed at fremme deres integration på arbejdsmarkedet, forudsat at de står til rådighed for arbejdsmarkedet eller er villige til at tage en erhvervsuddannelse med henblik på at få beskæftigelse
- c) at sikre lønmodtagere, som har mistet deres beskæftigelse, faste ydelser eller ydelser beregnet i forhold til deres tidligere erhvervsindtægt, således at de kan opretholde et rimeligt niveau afhængigt af deres bidrag til relevante sociale sikringsordninger, og forudsat at de står til rådighed for arbejdsmarkedet eller er villige til at tage en erhvervsuddannelse med henblik på at få beskæftigelse.

4. Erhvervsudygtighed

- a) i overensstemmelse med bestemmelserne i henstillingen af 24. juni 1992 at sikre handicappede, som har lovligt ophold på medlemsstatens område, mindsteindtægter
- b) at fremme den sociale og økonomiske integration af personer, der rammes af langvarig sygdom eller erhvervsudygtighed
- c) at tildele lønmodtagere, som tvinges til at begrænse eller ophøre med deres arbejde på grund af invaliditet, faste ydelser eller ydelser beregnet i forhold til deres tidligere erhvervsindtægt eventuelt afpasset efter graden af erhvervsudygtigheden, således at de kan opretholde et rimeligt niveau afhængigt af deres bidrag til relevante sociale sikringsordninger.

5. Alderdom

- a) i overensstemmelse med henstillingen af 24. juni 1992 at sikre ældre, som har lovligt ophold på medlemsstatens område, mindsteindtægter
- b) at træffe passende sociale beskyttelsesforanstaltninger under hensyn til ældres særlige behov, hvis de bliver afhængige af andres pleje og tjenester
- c) træffe foranstaltninger til at undgå ældres sociale udelukkelse
- d) under hensyntagen til de særlige forhold i medlemsstaterne vedrørende arbejdsløshed og demografisk situation at gøre en indsats for at fjerne de vanskeligheder, som hindrer ældre, der har nået den laveste pensionsalder, i at udøve et erhverv
- e) indføre mekanismer til at sikre tidligere lønmodtagere, som pensioneres efter at have været fuldt beskæftigede i hele den erhvervsaktive periode, en rimelig erstatningsindkomst under hele pensionsperioden, eventuelt under hensyntagen til de lovmæssige og supplerende pensionsordninger, idet ligevægten mellem erhvervsaktives og pensionisters interesser bevares
- f) med hensyn til beregningen af pensionsretigheder at gøre situationen mindre ugunstig, bl.a. gennem muligheden for indbetaling af frivillige bidrag, for lønmodtagere, som ikke har været fuldt beskæftigede på grund af sygdomsperioder, invaliditet eller langvarig arbejdsløshed, samt for lønmodtagere, som i perioder har afbrudt deres beskæftigelse for at opdrage deres børn eller eventuelt i overensstemmelse med medlemsstatens lovgivning at tage sig af andre personer, som vedkommende har forsørgerpligt overfor
- g) at tilpasse pensionsordningerne til ændringerne i adfærd og familiestruktur
- h) at fremme, om nødvendigt, tilpasningen af betingelserne for at opnå pensionsrettig-

heder, navnlig ret til supplerende pension, for at undgå, at lønmodtagernes mobilitet hæmmes

- i) i god tid at tilpasse pensionssystemerne til den demografiske udvikling og samtidig bibeholde de lovmæssige pensionsordningers centrale rolle.

6. Familie

- a) at forbedre ydelserne:
 - til familier, som har meget svært ved at forsørge deres børn, f.eks. på grund af antallet af børn, og/eller
 - til de dårligst stillede familier
- b) at medvirke til at fremme integrationen af personer, som efter at have opdraget deres børn ønsker at indtræde eller genindtræde på arbejdsmarkedet
- c) gennem foranstaltninger, som gør det muligt at forene familiemæssige og arbejdsmæssige forpligtelser, at bidrage til at fjerne hindringerne for, at forældre kan udøve erhvervmæssig beskæftigelse.

II. OG ANMODER I DEN ANLEDNING KOMMISSIONEN OM:

1. regelmæssigt at forelægge Rådet en rapport med en evaluering af de fremskridt, der er gjort i retning af disse målsætninger, og i samarbejde med medlemsstaterne at afpasse og udbygge anvendelsen af egnede kriterier i dette øjemed
2. at sørge for en regelmæssig udveksling med medlemsstaterne vedrørende deres politik med hensyn til social beskyttelse.

Udfærdiget i Bruxelles, den 27. juli 1992.

På Rådets vegne
N. LAMONT
Formand

RÅDETS HENSTILLING

af 27. juli 1992

om fremme af lønmodtagernes andel i overskud og virksomhedens resultater (herunder besiddelse af kapitalandele)

(92/443/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER —

som henviser til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 235,

som henviser til forslag til henstilling fra Kommissionen ⁽¹⁾,

som henviser til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽²⁾,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽³⁾, og

som tager følgende i betragtning:

Kommissionen anførte i meddelelsen om sit handlingsprogram om gennemførelsen af fællesskabspagten om arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsnæssige og sociale rettigheder, at den ville forelægge et fællesskabsinstrument vedrørende medarbejderaktier og lønmodtagernes andel i kapitalen;

der er udarbejdet en rapport om fremme af lønmodtagernes andel i overskud og virksomhedens resultater i medlemsstaterne; af denne rapport fremgår det, at der findes en lang række forskellige ordninger i Fællesskabet, herunder bonus i form af kontanter, ret til at tegne aktier og opsat udbytteuddeling, samt forskellige former for særlige medarbejderaktier;

tilskyndelse til at indføre ordninger vedrørende lønmodtagernes andel i virksomhedens kapital, uden forskelsbehandling på grundlag af køn eller nationalitet, kan ses som et middel til at opnå en bredere fordeling af virksomhedernes formue, som lønmodtagerne har været med til at skabe; fremme af ordninger på virksomhedsplan med henblik på lønmodtagernes andel i virksomhedernes kapital vil navnlig virke som en tilskyndelse til at inddrage lønmodtagerne i deres virksomheders udvikling;

selv om den empiriske forskning vedrørende virkningen af sådanne ordninger endnu ikke har givet sikre beviser på, at der skulle være afgørende fordele herved, er der tilstrækkelige tegn på, at sådanne ordninger har en række positive

virkninger, bl.a. større motivation hos medarbejderne og øget produktivitet samt forbedring af virksomhedernes konkurrenceevne;

der bør arbejdes for, at ordninger vedrørende lønmodtagernes andel i kapitalen vinder større udbredelse i Fællesskabet uden af den grund at søge en egentlig harmonisering eller en reduktion af det brede spektrum af nuværende ordninger;

der skal tages hensyn til den vigtige rolle, som arbejdsmarkedets parter spiller, og det store ansvar, de har på området; arbejdsmarkedets parter aktive interesse og engagement i dette fællesskabsinitiativ er en betingelse for et positivt udfald;

dette initiativ forekommer at være nødvendigt for inden for fællesmarkedets rammer at virkeliggøre et af Fællesskabets mål —

I. OPFORDRER HERVED MEDLEMSSTATERNE TIL:

1. at anerkende de potentielle fordele ved en mere udbredt individuel eller kollektiv anvendelse af en række forskellige ordninger for lønmodtagernes andel i overskud og virksomhedens resultater gennem overskudsdeling eller medarbejderaktier eller en kombination af begge
2. at tage hensyn til arbejdsmarkedets parter rolle og ansvar i denne sammenhæng i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis.

II. HENSTILLER TIL MEDLEMSSTATERNE:

1. at sørge for, at de retlige strukturer er således udformet, at de muliggør indførelse af de former for lønmodtagernes andel i kapitalen, der er omhandlet i denne henstilling
2. at overveje muligheden af at give incitamenter, som f.eks. skattemæssige eller andre finansielle fordele, med det formål at fremme indførelsen af visse ordninger for lønmodtagernes andel i kapitalen
3. at fremme indførelsen af sådanne ordninger ved at gøre det lettere at stille den nødvendige information til rådighed for alle interesserede parter
4. at tage hensyn til erfaringer fra de andre medlemsstater ved valget af den form, lønmodtagernes andel i kapitalen skal have

⁽¹⁾ EFT nr. C 245 af 20. 9. 1991, s. 12, og EFT nr. C 140 af 3. 6. 1992, s. 5.

⁽²⁾ EFT nr. C 125 af 18. 5. 1992, s. 241.

⁽³⁾ EFT nr. C 18 af 21. 4. 1992, s. 40.

5. at sikre, at de berørte parter inden for rammerne af love og administrative bestemmelser samt eventuel gældende praksis i medlemsstaterne får stillet et bredt spektrum af ordninger eller metoder til rådighed, som, når det er relevant, skal gennemføres efter forhandlinger mellem arbejdsgiverne og lønmodtagerne eller disses repræsentanter
6. at sikre, at dette valg kan foretages på et niveau, som under hensyn til national lovgivning og/eller praksis for overenskomstforhandlinger er så tæt som muligt på lønmodtageren og på virksomheden
7. at overveje og/eller tilskynde til, at der tages hensyn til punkterne i bilaget, når der udarbejdes nye ordninger vedrørende lønmodtagernes andel i kapitalen, eller når eksisterende ordninger revideres
8. tre år efter vedtagelsen af denne henstilling at undersøge de data, der er tilgængelige på nationalt plan om udviklingen af lønmodtagernes andel i

kapitalen, og at meddele Kommissionen resultaterne af disse undersøgelser

9. at informere arbejdsmarkedets parter om ovennævnte forhold.

III. TAGER TIL EFTERRETNING, AT KOMMISSIONEN AGTER:

senest fire år efter vedtagelsen af denne henstilling at forelægge Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport om gennemførelsen heraf på grundlag af de oplysninger, som medlemsstaterne har meddelt den.

Udfærdiget i Bruxelles, den 27. juli 1992.

På Rådets vegne
N. LAMONT
Formand

BILAG

DE PUNKTER, DER HENVISES TIL I AFSNIT II, PUNKT 7

1. *Regelmæssighed*: anvendelse af ordningerne for lønmodtagernes andel i kapitalen på et regelmæssigt grundlag og udbetaling af »bonus« mindst én gang om året.
2. *Forudfastlagt beregningsmåde*: utvetydig fastlæggelse inden hver referenceperiodes begyndelse af den måde, hvorpå lønmodtagernes udbytte beregnes.
3. *Opretholdelse af lønforhandlinger*: det forhold, at der er indført ordninger for lønmodtagernes andel i kapitalen, bør ikke hindre, at der kan føres normale forhandlinger om løn og arbejdsvilkår, eller at der kan fastsættes løn og arbejdsvilkår gennem sådanne forhandlinger.

Aftaler om nye bestemmelser for lønmodtagernes andel i kapitalen kan indgå i de sædvanlige forhandlinger om fast løn og arbejdsvilkår uden at træde i stedet for disse.

4. *Frivillighed*: såvel virksomhederne som lønmodtagerne bør inden for de lovgivningsmæssige, administrative og overenskomstmæssige rammer, der måtte findes i medlemsstaterne, have mulighed for at tage stilling til, om de ønsker at deltage i en ordning for lønmodtagernes andel i kapitalen, samt hvilken ordning eller metode herfor de ønsker at deltage i.
5. *Beregning af lønmodtagerens udbytte*: bonussens størrelse bør normalt ikke fastsættes på forhånd, men beregnes efter en forudfastlagt metode, der afspejler virksomhedens resultater (der kan udtrykkes i overskud eller med andre indikatorer) over en vis periode, idet det klart skal angives, hvilken indikator der er valgt til at måle virksomhedens resultater.
6. *Beløb*: ved beregning af bonus bør der fremkomme et beløb, der kan skabe den forventede motivation uden dog at overstige et vist loft (i absolutte tal eller i procent) for at undgå for store udsving i lønmodtagerens samlede indkomst.
7. *Risici*: lønmodtagernes opmærksomhed bør henledes på de risici, der er forbundet med ordningerne for lønmodtagernes andel i kapitalen; foruden de risici for udsving i indkomsten, som uvægerligt er forbundet med ordningerne, kan lønmodtagerne blive udsat for yderligere risici, hvis deres andel i kapitalen udgøres af lidt diversificerede investeringer; det bør i den forbindelse undersøges, hvorledes der kan indføres mekanismer til beskyttelse mod en værdiforringelse af aktiverne.
8. *Adgang til at deltage i ordningerne*: adgang til at deltage i ordningerne har først og fremmest lønmodtagere, dvs. personer, der modtager løn i henhold til en arbejdskontrakt; så vidt muligt bør alle lønmodtagere i en virksomhed have adgang til at deltage i overskudsdelingsordninger.

Mere generelt bør lønmodtagere, der befinder sig i samme objektive situation, have samme rettigheder med hensyn til adgangen til at deltage i de forskellige ordninger.
9. *Virksomhedstype*: ordninger med overskudsdeling og lignende kan indføres af såvel private som offentlige virksomheder, for så vidt der findes eller er mulighed for at opstille pålidelige indikatorer for virksomhedens resultater eller overskud.
10. *Virksomhedsstørrelse*:
 - a) små og mellemstore virksomheder bør have tilstrækkelige muligheder for at gennemføre ordninger med overskudsdeling og lignende; det er især vigtigt at sørge for, at der ikke er for mange administrative forpligtelser, og at de finansielle mindstekrav, hvis sådanne er nødvendige, ikke er for store
 - b) i større virksomheder, især multinationale selskaber, kan det være hensigtsmæssigt at knytte hele eller en del af det udbytte, der udbetales til lønmodtagerne, til separate enheders resultater frem for til virksomhedens samlede resultat
 - c) ved valget af ordning bør der tages hensyn til virksomhedens størrelse.
11. *Ordningernes karakter*: ordninger, der er for komplekse, bør undgås.
12. *Information og instruktion*: hvis de forskellige ordninger skal blive en succes, må der gøres en stor indsats for at give alle berørte lønmodtagere den nødvendige information og eventuelt instruktion.